Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 17 май 1969 йил, шанба ● № 114 (14.277). ● Баҳоси 2 тийин.

ИККИНЧИ КВАРТАЛ ПЛАНИ—МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

1970 ЙИЛ ҲИСОБИГА

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бухородаги «ВЛКСМ XX йиллиги» тикувчилик фабрикасининг чеварлари доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб, кун сайин юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Тикувчилар беш йиллик планни муваффақиятли бажариш учун белни маҳкам боғлаб, кундан-кунга баракали меҳнат қилаётирлар. Улар тикиб чиқараётган бежирим кийим-кечаклар меҳнаткашларга манзур бўлаётир. Корхона маъмурияти ва партия ташкилоти тўрт йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажарган ишчилардан тушаётган дастлабки рапортларни ола бошлади. Бу ерда ҳозиргача юксак мажбурият олган 800 қўли гул ишчидан 105 киши тўрт йиллик, 20 га яқин ишчи беш йиллик планни муваффақиятли бажарганлиги тўғрисида ғалаба рапортига имзо чекди. Айни кунларда корхонада 1970—1971 йиллар ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётган ишчилар сони ортиб бормоқда.

Т. НАЗИРОВ.

ГАЗЧИЛАР АҲДИ

Қашқадарё газ бошқармасининг ишчи ва хизматчилари шу йилнинг уч ойи мобайнида 900 миллион кубометрдан зиёд «зангори олов» запасини қидириб топдилар ҳамда Муборак — Самарқанд — Тошкент — Фрунзе — Олма-ота магистраль газ қувури орқали Иттифоқимиз саноат корхоналарига, хонадонларга мўл арзон ёқилғи жўнатдилар.

Қашқадарёлик газчилар иккинчи кварталда биринчи кварталдагига нисбатан бир ярим баравар кўп газ ишлаб чиқариш ва квартал топшириғини муддатидан олдин орттириб бажаришга аҳд қилдилар.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТАСС АХБОРОТИ

КОСМОСДАГИ ЯНГИ ҒАЛАБА!

СОВЕТ АВТОМАТ «ВЕНЕРА-5» СТАНЦИЯСИ ВЕНЕРА ПЛАНЕТАСИНИНГ АТМОСФЕРАСИГА ОҲИСТА КИРДИ

ПЛАНЕТАЛАРАРО «ВЕНЕРА-6» СТАНЦИЯСИ МЎЛЖАЛГА ЯҚИНЛАШИБ БОРМОҚДА

Планеталараро «Венера-5» станцияси 130 кун ичида салкам 350 миллион километр йўл босиб, бугун, 1969 йил 16 майда планеталараро космик сафарни муваффақиятли тугаллади ва Венера планетаси атмосферасига оҳиста қўнди.

Станция Владимир Ильич Лениннинг барельефи туширилган ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи давлат герби тасвирланган вимпелни Венерага олиб чиқди.

Гелиоцентрик орбита бўйлаб парвоз давомида станция билан радио орқали мунтазам ва мустаҳкам алоқа қилиб турилди. Ердан радио орқали берилган командаларга мувофиқ «Венера-5» станцияси космик фазода маневр қилди. Космик фазодаги парвоз йўлида рўй берадиган физик процессларни автомат станцияда ўрнатилган асбоблар ёрдами билан илмий жиҳатдан тадқиқ этиш кенг комплекси амалга оширилди.

Олинган илмий ахборот ва станция системалари ҳамда аппаратларининг ишлари тўғрисидаги маълумотлар радиотелеметрик линиядан олис космик алоқа марказига узлуксиз бериб турилди. Автомат «Венера-5» станцияси шу йил 16 майда Москва вақти билан соат 7 дан 08 минут ўтганида Венера планетасига 50 минг километр яқинлашиб борди.

Шу пайтда ердан «Венера-5» станциясига планеталараро радио алоқасининг якунловчи сеанси бошлаганлиги тўғрисида команда берилди.

«Венера-5» станцияси планета атмосферасига кириб боришига қадар ичида илмий-ўлчов аппаратлари бўлган туширилаётган аппарат автоматик равишда станциядан ажралиб чиқди. Соат 9 дан 01 минут ўтганида Венера планетаси атмосферасида туширилаётган аппаратга аэродинамик тормоз беришга киришилди. Шу пайтда аппаратга нисбатан атмосферанинг қаршилиги кескин суратда ортиб, унинг сиртидаги температура анча кўтарилди.

Аэродинамик тормоз бериш натижасида тушириладиган аппаратнинг тезлиги секундига 11,17 километрдан секундига 210 метргача пасайди. Шундан кейин парашют системаси ишга солинди.

Аппаратни парашютда тушириш 53 минут давом этди. Аппарат туширилган вақтда унинг ичига ўрнатилган илмий асбоблар ёрдами билан Венера атмосферасининг параметрлари—температура, босим ва химиявий состави ўлчаб кўрилди. Радиовисотомер аппаратнинг планета сиртидан қанча баланд туришини белгилаб берди.

Аппаратдаги радиокомплекс ана шу ўлчовларни ерга узлуксиз бериб туришни таъминлади.

Венера планетасининг атмосфераси тўғрисида олинган муҳим илмий маълумотлар СССР Фанлар академиясининг институтларида ишлаб чиқилмоқда.

«Венера-5» станцияси парвозни муваффақиятли тугаллаган бир пайтда шу йил 10 январда учирилган планеталараро автомат «Венера-6» станцияси Венера планетасига яқинлашиб бормоқда ва эртага, 1969 йил 17 майда соат 9 дан 03 минут ўтганида Венеранинг атмосферасига киради.

Шундай қилиб совет фани ва техникаси космик фазони ўзлаштириш тарихида яна бир шонли саҳифа очди.

Совет Иттифоқининг космик фазони ва қуёш системасидаги планеталарни тадқиқ этиш программаси муваффақиятли бажарилмоқда.

Тошкент областидаги «Красний водопад» экспериментал базасининг сигир соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Анастасия Ивановна Чудная билан суҳбат

КОМСОМОЛГА ЛЕНИНЧА ҒАМХЎРЛИК

Комсомол! Ёшлик, жасорат, камолот рамзи. Комсомол — партия фарзанди, партия ишига фидокорона садоқат намуналарини кўрсатиб келаётган шонли совет ёшларининг илғор отряди. Фахримиз ва ғуруримиз комсомол-ёшлар — қудратли, ижодкор яратувчи куч. «Ёшлик, — деган эди Я. М. Свердлов, — бизнинг ҳозирги содиқ ёрдамчимиз ва келажакдаги бизнинг ишончли умидимиз... Россия Коммунистик Ёшлар Союзи мактаб бўлиб, у ерда янги, онгли коммунистлар тайёрланади».

Ёшликнинг тоғларни қўпорувчи, ҳаётни яшартирувчи, табиат сирларини очувчи кучига катта ишонч билан қараган, унга юксак баҳо берган буюк доҳиймиз В. И. Ленин шундай деган эди:

— Ёшлар билан бирга бўлингиз! Ёш кучлар зарур!

Улуғ устозининг кўрсатмаларини бажонидил амалга ошириб келаётган партия ўзининг ишончли резерви комсомолга ҳамиша оталарча ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XV пленуми «Комсомолга партия раҳбарлигининг аҳволи ва бу раҳбарликни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги муҳим масалани муҳокама қилди. Пленумда ленинча комсомол-ёшлар олдида турган, уларнинг янада униб-ўсишлари йўлида қилиниши лозим бўлган вазифаларнинг янги кенг уфқлари белгилаб берилди. Кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Чиндан ҳам Ўзбекистон комсомол-ёшларининг коммунистик қурилишга қўшаётган ҳиссалари эътиборга лойиқ. Совет йигит-қизлари бутун халқ қаторида ўзининг мардонавор меҳнатини, билими ва куч-ғайратини партия планларини амалга оширишга сарфламоқда. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажарилишига ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшмоқда. Ёшларнинг ғайрат-шижоати билан бунёд этилган кўплаб корхона ва совхозлар, Бухоро — Урал ва Ўрта Осиё — Марказ газ қувурлари, мўл-кўлчилик манбаига айланиб бораётган Мирзачўл, Қарши ва Шеробод чўллари уларнинг номини асрларга элтувчи мангу ҳайкаллардир.

Комсомолнинг кучи — партия раҳбарлигида. Республика комсомоли ўзининг амалий фаолиятида партиянинг кундалик ғамхўрлигига, ёрдамига таяниб, йигит ва қизларни янги ҳаётнинг фаол ва онгли қурувчилари, партия ишининг қўрқмас ва жасур курашчилари қилиб тарбиялаш учун тинмай ҳаракат қилмоқда.

«Коммунистик ахлоқ коммунизмни мустаҳкамлаш ва уни қуриб тугаллаш учун курашга асосланади» деб таълим берган эди В. И. Ленин. Бу доно кўрсатмани чуқур англаган партия ташкилотлари ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишини янада яхшилашга, аниқ мақсад сари йўналтиришга эътиборни кучайтирмоқдалар. Ёшларнинг кекса авлод шонли йўлидан бориб, Улуғ Октябрнинг революцион анъаналарини давом эттиришига эришмоқдалар.

Ёш авлодни коммунизм идеалларига садоқат руҳида тарбиялаш ишига революция, Улуғ Ватан уруши ветеранларини, ишлаб чиқариш илғорларини, коммунистик меҳнат зарбдорларини кенгроқ жалб этиш партия ташкилотларининг зарур вазифаларидан биридир. Партия комитетлари комсомол ташкилотлари фаолияти, ёшларнинг ҳаёти, ўқиши ва тарбияси билан боғлиқ масалаларни пленум ва бюроларда, коммунистларнинг йиғилишларида тез-тез муҳокама қилиб туришлари ҳамда уларга амалий ёрдамни тағин ҳам кучайтиришлари лозим.

Комсомол ташкилотларида партия кучларини мустаҳкамлаш — ёшлар ўртасида олиб борилаётган ғоявий-тарбиявий ишлар савиясини кўтаришда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Барча соҳаларда бўлганидек, комсомол ташкилотлари фаолияти юксак талаблар даражасида бўлишини таъминловчи куч — кадрлардир. Партия комитетлари ва партия ташкилотлари комсомол кадрларини тарбиялашда, комсомол ташкилотлари фаолиятини кучайтиришда коммунистларнинг масъулиятини оширишлари зарур.

Комсомолга партия раҳбарлигини яхшилашда КПСС Марказий Комитетининг «Красноярск ўлка партия ташкилотининг комсомолга раҳбарлик соҳасидаги иши тўғрисида» ҳамда «ВЛКСМнинг 50 йиллиги ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари тўғрисида» қабул қилган қарорлари муҳим роль ўйнади. Йигит ва қизларнинг сиёсий активлигини, меҳнатдаги ғайратини янада ривожлантиришга, комсомолга раҳбарлик қилишдаги жиддий камчилик ва етишмовчиликларни тугатишга қаратилган мазкур қарорларни ҳаётга тадбиқ этиш — партия комитетлари ва партия ташкилотларининг кечиктириб бўлмайдиган ишларидандир.

Шунга қарамай, қатор партия ташкилотлари бу қарорларни амалга оширишда сусткашлик кўрсатаётирлар, баъзан номигагина йиғилишлар ўтказиш билан чегараланиб, қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини етарли назорат қилмаётирлар. Натижада бу муҳим соҳада белгиланган тадбирлар кутилган самарани бермаётир.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари КПСС XXIII съездининг ҳамда партия Марказий Комитетининг ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш борасидаги кўрсатмалари тўла ва оғишмай амалга оширилишини таъминлашлари, комсомолга партия раҳбарлигидаги мавжуд камчиликларга барҳам беришлари керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми таъкидлаганидек, ана шу тарихий қарорлар комсомолга партия раҳбарлигини кучайтиришда ҳамда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда республика партия ташкилотлари фаолиятининг йўлчи юлдузи бўлмоғи лозим.

Партия ташкилотлари ёшларнинг кун сайин ўсиб бораётган умумий таълим, сиёсий ва маданий даражаларини ҳисобга олиб, раҳбарлик услубини такомиллаштириб боришлари, ўз фаолиятларининг барча соҳаларида — завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, мактаб ва маданий-маиший муассасаларда ишлаётган йигит-қизларнинг талаб-эҳтиёжларини чуқур ўрганишлари керак. Энг муҳими, комсомол ташкилотларининг масъулиятини оширишга қаратилган зарур тадбирларни ишлаб чиқиш, уларнинг фойдали ишларини ўз вақтда, эътибор билан ўрганиб қўллаб-қувватлаш, ташаббускор ва ижодкор, интизомли ва бирдам бўлишларига эришиш зарур.

Ёшларни коммунизмнинг фаол қурувчилари қилиб тарбиялашда маъмурчилик ва бахт-саодат манбаи озод меҳнатнинг роли катта. Коммунистик партия ва Совет давлати меҳнаткашларни, ёшларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашга, совет йигит ва қизларида меҳнатга муҳаббат уйғотишга доимо катта эътибор бериб келмоқдалар. Зотан, фақат меҳнат билан, фидокор ишчи ва деҳқонлар билан ёнма-ён туриб ишлаш билан чинакам коммунист бўлиб етишиш мумкин.

Ёшларни меҳнатга меҳр қўйишларига, умумхалқ социалистик мусобақасида фаол қатнашишларига, техника тараққиётида, деҳқончилик маданиятини оширишда намуна кўрсатиб ишлашига эришиш партия комитетларининг асосий вазифаларидандир.

Партия ташкилотлари ёшлар ўртасида олиб борилаётган ғоявий-сиёсий ишларда маҳаллий Советларнинг, хўжалик органларининг, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларининг масъулиятини оширишлари лозим.

Энг илғор, ҳар жиҳатдан етук комсомол-ёшлар, айниқса меҳнатда жасорат ва юксак онглилик намуналарини кўрсатаётган ёш ишчи ва деҳқонлар, қиз-жувонлар билан коммунистлар сафини тўлдириб бориш — истиқбол режаларини амалга оширишда ҳал этувчи аҳамиятга эгадир. Бу зарур вазифани амалга оширишда, айниқса бошланғич партия ташкилотлари муҳим роль ўйнашлари керак.

Комсомол-ёшлар билан ишлашдаги мавжуд камчилик ва етишмовчиликларни тугатишда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ўз фаолиятини тағин ҳам кучайтириши керак. Область, шаҳар, район комсомол комитетлари комсомол ташкилотларига раҳбарлик қилишнинг услуб ва шаклларини КПСС XXIII съезди, ВЛКСМ XV съезди талаблари асосида қайта қуриш, такомиллаштириш борасидаги сусткашликка барҳам беришлари, ташкилий ишларни кучайтиришлари, қабул қилинган қарорларнинг тўла бажарилишини таъминлашлари зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми комсомол ташкилотларига раҳбарликни кучайтириш ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашни ҳозирги замон талаблари асосида йўлга қўйиш юзасидан аниқ тадбирлар белгилади. Бу тадбирларнинг, пленум қарорларининг бажарилишини таъминлаш ёш авлодни янги жамиятнинг актив бинокорлари этиб воyга етказиш демакдир. Шундай экан, республикамизнинг партия ва совет ташкилотлари коммунизмнинг актив қурувчиларини тарбиялашдан иборат улуғвор вазифани амалга оширишда ўз фаолиятларини кучайтиришлари зарур.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XV ПЛЕНУМИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЧУДНАЯ МАКТАБИ

- ◆ Сигир бир минутда соғиляпти
- ◆ Бир киши ўн кишининг ишини бажаряпти
- ◆ Механизация — ферма қаноти
- ◆ 712000 килограмм сут
- ◆ Сут булоқлари шаҳарга оқади.

Сут—барака дарёси. Ҳамкасбимиз, Бухоро область, Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси Гулнора Ғаффорованинг ана шу гапида жон бор, албатта. Турмушимизни сут маҳсулотларисиз тасаввур қилиш қийин. Шунинг учун ҳам бизда сут етиштиришни кўпайтиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Партия ва ҳукуматимиз чорвадорлар, хусусан сут соғувчилар тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитети Пленумларида, катта-катта йиғилишларда чорвачилик масаласининг кенг муҳокама қилиб турилганлиги ва чорвадорларга мадад кўрсатилаётганлиги бунинг ёрқин далилидир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқиндагина бўлиб ўтган пленуми «КПСС XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1968 йил октябрь Пленуми қарорлари асосида республика колхоз ва совхозларида чорвачиликни янада ривожлантириш чоралари тўғрисида»ги масалани кенг ва атрофлича муҳокама қилди. Пленум чорвачилик соҳасида қўлга киритилаётган ютуқлар билан бир қаторда, ҳали бу ишда анча камчиликлар борлигини таъкидлади ва чорвачиликни тағин ҳам ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш режаларини тузиб берди. Бу партиявий ҳужжатни оғишмай амалга ошириш чорвадорларимизнинг сира кечиктириб бўлмайдиган вазифаси ҳисобланади.

Бизнинг экспериментал базамиз чорвачилик соҳасида, айниқса сут етиштиришда намунали хўжаликлардан бири ҳисобланади. Мен шу базада 1953 йилдан буён ишлайман. Дастлаб сигирларни қўлда соғдим. 1959 йилдан фермага механизация жорий қилина бошлади. «Тандем-10» сут соғиш агрегати келтирилди. Бу ажойиб агрегатни ишга тушириш менга топширилди. Очиғини айтсам, биринчи кунларда анча қийналдим. Лекин агрегат ишини тез орада ўзлаштириб олдим. Мана, ўн йилдирки, сигирларни шу агрегатда соғиб келяпман.

Шу кунларда базамизда 201 бош сигир бор. Шундан 170 таси соғилади. Ўтган йили менинг ўзим фермадаги барча сигирларни агрегатда соғдим. Ҳар бош сигирдан 3411 килограммдан серқаймоқ сут топширдим. Бир центнер сут етиштиришга 0.5 киши-куни сарфланди. Ҳар бир центнер сутнинг таннархи 14 сўм 13 тийинни ташкил этди. Сутнинг ёғлилик даражаси 3.9-4 процентдан иборат бўлди. Сут етиштириш планинигина эмас, социалистик мажбуриятни ҳам анча ошириб адо этдим.

Ҳаёт оқими бир жойда тўхтаб турмаганидек, биз ҳам бу кўрсаткичлар билан қаноатланиб қола олмаймиз. Шу боисдан, башарият доҳийси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида бу йил планни ҳам, социалистик мажбуриятни ҳам ўзгартирдик. Масалан, мен ўз қарамоғимдаги сигирларнинг ҳар биридан 3500 килограммдан серқаймоқ сут топширмоқчиман. Бу, планда кўзда тутилганидан ҳар бир сигир ҳисобига 300 килограммдан кўп демакдир. Бошқача қилиб айтганда, бир ўзим бу йил 712000 килограмм сут соғиб оламан.

Ҳозирга қадар 170 бош сигирнинг ҳар биридан 1250 килограммдан сут топширдим. Тўрт ойлик планни анча ошириб бажардим. Шу кунларда ҳар бош сигирдан ўртача 12.5 килограмм сут соғиб оляпман. Тағин бир неча кундан сўнг бу миқдор сигир бошига 1.5-2 килограмм кўпаяди. Чунки, сервитамин ва ширали озуқа мўл бўлгани сари сигирлар ҳам сутини аямайди.

Сигир боқишда озуқа рациони ҳақида икки оғиз сўз. Биз шу дамларда ҳар бош сигирга унинг берадиган маҳсулотига қараб бир кунда ўрта ҳисобда 2,5-3 килограммдан ем, 50-60 килограммдан кўк беда, 20 килограммдан суюқ озуқа ачитқиси бериб боқяпмиз. Молларга озуқа беришда молбоқарлардан Раҳимбой Эрмаков, Павел Федорович Тимофеев сингари жонкуяр кишилар вақт-соатини аямайди.

Биз сигирларга ана шу озуқаларни ҳар куни икки марта берамиз. Сигирлар эрталаб соғилганидан кейин икки группага бўлиниб ферма ёнидаги ўтлоқда яйратилади. Бунда молларнинг иштаҳаси очилади ва озуқани яхши ҳазм қилади. Сигирларни ҳар куни бир неча соат давомида очиқ майдонда яйратаётганлигимиз туфайли улардан олинаётган сут миқдори 8-10 процент кўпаймоқда.

Сигирларни боқиш тўғрисида гап кетганида экспериментал базамизда чорвачиликнинг озуқа базаси қандай аҳволда эканлигини ҳам айтиб ўтишга тўғри келади. Негаки, маҳсулотнинг кўпайиши озуқанинг мўл-кўллигига боғлиқдир.

Бизда 323 гектар бедапоя бор. Унинг ҳар гектаридан 85 центнердан беда пичани ва 300 центнердан кўкбеда олиб келяпмиз. 35 гектар майдондаги лавлагининг ҳар гектаридан 650 центнердан ҳосил етиштирилмоқда. Силос учун экилган 125 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 350 центнердан кўкпоя олинишига эришяпмиз. 26 гектар ердаги сулининг ҳар гектаридан 160 центнердан ошириб ҳосил етиштирилмоқда. Мана шу озуқа молларга йил давомида етиб-ортиб қолади.

Энди сигирлардан мўл-кўл сут соғиб олишдаги тажрибаларим ҳақида: менинг учун иш куни эрталаб соат 5 дан бошланади. Уйим фермага жуда яқин. Шунинг учун ҳам юмушларим анча осон бўлмоқда. Эрталаб соат бешдан ўн минут ўтганида сут соғишга киришаман. Бир йўла 10 бош сигирни «Тандем-10» агрегатида соғаман. Соғишдан олдин сигирларнинг елинини илиқ душ суви билан юваман, сўнгра оппоқ дока билан яхшилаб артаман ва механизмларни ишга соламан. Бир соат ичида 60 сигир соғилади. Демак, ҳар бир сигирни соғишга атиги бир минут вақт кетади.

Фермадаги ишларнинг барчаси механизациялаштирилган. Сигирларга ем механизация воситасида берилади, автопоилкаларда суғорилади. Молхоналар ҳам техника ёрдамида тозаланади. Хуллас, фермадаги барча ишларимиз қудратли техника зиммасига юклатилган. Шунинг учун ҳам техникани ферманинг қаноти деймиз.

Экспериментал базада илғор тажрибани ўрганиш ва оммалаштириш мактаби бор. Мактабни менинг номимга қўйишган. Лекин барча ютуқларимни коллективнинг муваффақияти деб ҳисоблайман. Чунки, яхши ишлашни ҳам, яхши яшашни ҳам менга шу коллектив ўргатган. Бизда бу мактабни ҳар йили неча ўнлаб кишилар битириб чиқишади. Шу мактабда мен ҳам машғулот ўтказаман: «Тандем-10» агрегатидан фойдаланиш, уни қандай ишлатиш, бузилганида қандай созлаш кераклиги тўғрисида ўз тажрибаларимдан сўзлаб бераман ва тингловчиларни фермага таклиф этаман. Улар агрегатда сигир соғишни ўз кўзлари билан кўриб, бу агрегат катта афзалликларга эга эканлигининг гувоҳи бўлишади.

Ўтган йили бу мактабни қарийб 200 киши битириб чиқди. Республикамиздан ташқари, РСФСРдан, Украинадан, Белоруссиядан ва бошқа жойлардан йигит-қизлар келиб таълим олишди. Мактабда машғулотлар ғоят қисқа муддатли, 10-15 кунлик бўлса-да, одамлар яхши ўрганишяпти, жойларда сигир соғиш агрегатларидан унумли фойдаланишяпти. Бир мисол: Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозининг сигир соғувчиси Мунаввара Исоқова ҳам бизнинг мактабда ўқиган ва тажриба ўрганган. Мунаввара ҳозир сигирларни «Тандем-10» агрегатида соғмоқда. У устозларидан қолишмайди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Шу кеча-кундузда бизнинг мактабимизда 12 киши таълим оляпти. Эрта-индин яна 8 киши келади. Улар сигир соғиш агрегатларини ўрганиб олгач, ўз хўжаликларига жўнаб кетишади ва амалий ишга киришишади. Уларнинг ўрнига бошқалар келишади. Шундай қилиб, бу йил ҳам 200 дан ортиқ йигит-қизни агрегатда сигир соғишга ўргатамиз.

Ҳаммамизнинг мақсадимиз бир. Ҳаммамиз ҳам партия кўрсатмаларига амал қилиб, чорвачиликни бугунги чоралар билан ривожлантиришга даъват этилганмиз. Партия топшириғини бажариш, халқимизга мўл-кўл маҳсулотлар етказиб беришдан кўра олижаноб вазифа йўқ. Мен ҳам ҳамкасбларим қатори бу йилги сут етиштириш топшириғини муддатидан илгари адо этишга сўз бердим. Ваъдага вафо қилиш учун бизда ҳамма имкониятлар бор. Демак, партиямиз қарорлари, кўрсатмалари ўз вақтида бажо келтирилажак.

ИОРДАНИЯ ПАРЛАМЕНТИНИНГ АЪЗОЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Сенатор Бахжат Ат-Талхуний бошчилигидаги Иордания миллат мажлисининг Тошкентда меҳмон бўлиб турган делегацияси 16 майда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова ҳузурида бўлди.

Делегациянинг мамлакат бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлган СССР Олий Совети Иттифоқ Совети раисининг ўринбосари А. Шарипов ва Иорданиянинг СССРдаги элчиси Ҳасан А. Иброҳим меҳмонлар билан бирга келишди.

Е. С. Насриддинова дўстона суҳбатда Иордания парламентининг аъзолари республикада бўлган вақтларида Ўзбекистон меҳнаткашларининг экономика ва маданиятни ривожлантириш соҳасида эришган муваффақиятлари билан ҳар томонлама танишиб чиқа оладилар, деб ишонч билдирди. Е. С. Насриддинова республиканинг барча меҳнаткашлари номидан гапириб, Иордания халқининг исроиллик агрессорларга қарши курашда муваффақият қозонишини тилади.

Сенатор Бахжат Ат-Талхуний ўзининг жавоб нутқида арабларнинг ҳаққоний курашини қўллаб-қувватлаётганликлари учун улуғ Совет Иттифоқига, унинг халқлари ва раҳбарларига ташаккур изҳор қилиш билан бахтиёрман,—деди.

Парламент делегациясининг бошлиги Иордания халқи Совет Ўзбекистонига, унинг тараққиётига доимо катта қизиқиш билан қарамоқда, деб таъкидлади. У Тошкент бинокорларининг меҳнат самараларидан хурсанд бўлганлигини айтди. Бахжат Ат-Талхуний қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: «Қаҳрамон шаҳрингиз тиклангавилигини кўрганимизда қалбимиз шодлик туйғулари билан тўлиб тошди. Сизлар ўз одамларингизнинг ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдам руҳи туфайли, социалистик ҳаёт тарзи туфайли буни амалга ошира олдингиз».

Суҳбатда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри С. О. Азимов, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари М. Қориев, С. Ҳ. Пўлатхўжаев қатнашди.

Иордания вакиллари Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдилар. Шундан кейин улар А. Навоий номли адабиёт музейини бориб кўрдилар, Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонларининг диний бошқармасида бўлдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова иорданиялик меҳмонлар шарафига зиёфат берди. Бу зиёфат самимий дўстона вазиятда ўтди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТИМИЗ ЖАМОЛИ

ЎН БЕШ ҚАРДОШ ҚУРГАН ШАҲАР

Сочларига оқ оралаган ўрта яшар бир одам фарёд кўтаряпти. Унинг орқа томонида вайрон бўлган уй-жойлар. Бинойидек уй ҳа дегунча култепага айланди. Ана шу култепа остида бу бечора одамнинг—итальян ишчиси Сальваторе Жорданонинг икки ўғли қолиб кетиб, тириклайин кўмилди. Дунёда фарзанд доғидан ҳам оғир дард йўқ. Бахтиқаро ота осмонга нурсиз кўзларини тикиб, худодан марҳамат, раҳм-шафқат сўрамоқда. Лекин осмон йироқ, ер қаттиқ. Офатга рўпара бўлган одамлар на оллодан ва на ҳукуматдан мадад ололмадилар. Ҳар ким ўз ғаму-ҳасратига қоврилиб ётаверди...

1968 йилнинг баҳорида Сицилияда қаттиқ зилзила бўлиб, юз минг аҳоли бошпанасиз қолди. Жибеллина, Монтеваго ва бошқа бир неча шаҳарлар вайрон-талқон бўлиб кетди. Сицилиялик коммунист-шоир қуйидаги мисраларини ўша пайтда ёзган эди: «Она ерга қара: у қон қусиб ётибди. Мана бу тоғу-тошларга қара, улар ҳам қонимиздек лоларанг. Бошимиз тепасидаги осмон ҳам шафақ рангида. Осмон ҳам менинг юрагимдек, менинг қонимдек қипқизил. Ана шу қон она ерга оқмоқда». Зилзила бўлган кезларда Италия давлат телевиденияси зилзиладан озор чеккан меҳнаткашларга катта ёрдам кўрсатиляпти, деб айюҳаннос солди. Лекин воқеа содир бўлган жойга борган «Правда» ва «Известия» газеталарининг мухбирлари ҳақиқий аҳволни ўз кўзлари билан кўришди. Шаҳарни тозалаш учун техника, ярадорларга эса бинту—дори-дармон, майибларни ташишга замбил етишмас эди, чодирлар кам эди. Хуллас, орол аҳолиси ўлдим-ўлдим деганда бир томчи сув томизишларди. Лекин буржуа пропагандаси буржуа давлатининг «марҳамати» ва «саҳийлигини» кўкларга кўтариб мақтайверди...

Японияни ҳам офатлар макони дейишади. Бу мамлакатда бир кеча-кундузда 6000 марта ер қимирлайдиган шаҳарча ҳам бор экан. Ҳақиқатан ҳам Япония жуда катта зилзилаларни бошидан кечирган. 1923 йилда Токиода бўлган қаттиқ зилзила 150 минг кишининг ёстиғини қуритди. Яқинда Хоккайдо оролида бўлган зилзила сабабли уч-тўрт қаватли зилзилага бардошли деб ўйланган уйлар ҳам қулаб тушди.

Ана шундай фалокатлар тез-тез рўй бериб турадиган Японияда ҳам ҳукумат зилзиладан, сув тошқинларидан азоб-уқубат чекаётган аҳолига тузуккина ёрдам беряпти деб бўлмайди. Буни япон мутахассисларининг ўзлари ҳам ошкора айтмоқдалар. Мана, Япониядаги офатларнинг олдини олиш илмий марказининг директори, доктор Козухико Тэрададан эшитайлик:

—Табиий офатдан зарар кўрган аҳолига берилаётган ёрдамни етарли дейишга тилим бормайди. Айрим оилаларга эса чой-чақа бериляпти, холос. Менинг фикримча, ҳукумат дурустроқ мадад бериши мумкин.

Капиталистик дунёнинг касофати анэ шунақа. Социализм дунёсининг шарофатини эса биз Тошкент қурилиши тимсолида ҳам яна бир бор кўрдик. Ҳозирнинг ўзидаёқ зилзила жароҳатлаган Тошкент эски иморатлар чангини қоқиб, янги сарупо кияётганлигини, она шаҳримизда ҳашаматли уй-жойлар ва маданий-маиший муассасалар қурилганлигини кўриб турибмиз. Зилзиладан кейин ўтган уч йил мобайнида 2,7 миллион квадрат метр уй-жой қурилди. Ўнлаб мактаб, касалхона, болалар боғчалари бинолари қад кўтарди. Қардош Иттифоқчи республикалар ҳамда Москва ва Ленинграднинг бинокорлари 1 миллион 100 минг квадрат метр уй-жой қуриб бердилар. Қардош бинокорлар қурган иморатлар орасида 50 минг ўқувчига мўлжалланган 40 та мактаб, 22 та болалар комбинати, 30 дан ортиқ маданий-маиший объектлар бор.

Биз ҳамиша қардошларимизнинг мададини сезиб турганмиз. Ҳозир ҳам дўстларимизнинг қутлуғ нафасини сезиб турибмиз. Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун бўлган оловли жангларда ўзбек меҳнаткашлари ўзларининг рус, украин, белорус ва бошқа қардошлари билан елкама-елка туриб курашдилар. Ўзбекистон қишлоқларини коллективлаштириш ва социалистик саноатни бунёд этишда ҳам ога-ини халқлар Ўзбекистон меҳнаткашларига ҳамиша ёрдам бериб келдилар. Улуғ Ватан уруши йилларида ўзбек жангчилари Россия, қардош Украина, Белоруссия учун, қондош халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун жон олиб, жон бердилар. Ленинградда жанг қилган ўзбек офицери ҳолдан тойиб ҳаёт билан видолашаётганида ён дафтарига «Озод Россия бўлмас экан, Ўзбекистон озод бўлмайди» деб ёзибди. Тошкент уруш йилларида 1 миллиондан ортиқ одамни бағрига олди. Улар немис-фашист босқинчилари вақтинча босиб олган ерлардан кўчиб келишган эди. Аҳолиси ярим миллионлик шаҳар яна икки ҳисса кўп одамни бағрига олган экан, бу халқнинг бағри кенглигидан, дили поклигидан, дўст деса жонини ҳам беришга тайёр турганлигидан бир нишона эмасми!

Урушдан кейин ҳам Тошкент олий ҳимматини яна бир кўрсатди. Мамлакатимиз Ғарбида фашистнинг шум қадами теккан шаҳарлар култепа бўлган эди. Ана шу шаҳарларни қайта қуриш лозим эди. Шу боисдан ҳам Тошкент маблағ сўрамади. «Комсомольская правда»нинг мухбири В. Песков ёзганидек, Тошкент уруш жароҳатлаган шаҳарлар қаддини ростлаб олсин, кейин менга ҳам навбат келади, деб турди.

Энди эса, Тошкент янгитдан туғиляпти дейиш мумкин. Азим пойтахтимизда ўн беш даҳа, ўн беш қардош республиканинг қурилиш ва архитектура соҳасидаги ютуқларини ўзида мужассамлаштирган уй-жойлар, маданият саройлари, мактаблар, ошхоналар, ишхоналар, болалар боғчалари бинолари тушди, тушмоқда ва яна тушади. Тошкент мамлакатимизнинг кичик бир тимсолига, 15 республиканинг қурилиш майдонига. Ватанимиз харитасининг Тошкент тимсолида кўринишига айланиб кетди.

1966 йил апрель зилзиласи оқибатида тошкентлик юз минг оила бошпанасиз қолди. Лекин бу оилаларнинг ҳолига ҳали биз Италиядаги зилзилани тавсифлаб ўтганимиздек маймунлар йиғлагани йўқ. Тошкентга бутун мамлакат ёрдам қўлини чўзди. Биринчилар қатори Москва, Ленинград, Украина, Грузия, Белоруссия, Арманистон ва бошқа қардош республикаларнинг бинокорлари етиб келишди. Тошкентга қурилиш материаллари ортилган эшелонлар кети узилмай кириб келаверди.

Тошкент шаҳрининг Пушкин кўчасида ажойиб бир ёдгорлик бор. Бу ёдгорлик «Т» ҳарфи шаклида ишланган. Уни арман қурувчилари Тошкентга туҳфа қилишган. Арман туфидан ишланган бу ёдгорлик дили-дилига пайванд халқларнинг Тошкентга ёрдамини ифодалаб турганга ўхшайди. Ана шу ёдгорликка синчиклаб разм солсангиз икки томонда икки билак «Т» ҳарфининг пинжига кириб уни кўтариб турганга ўхшаб кўринади. Дарвоқе «Т» архитекторлар ва қурувчилар наздида Тошкентнинг рамзи, икки билак эса бошига офат тушган шаҳарга ёрдамга келган халқлар ҳашарининг рамзига ўхшаб кўринади.

Ўзбек адабиёти ва санъатининг Тожикистонда бўлиб ўтган декадасида тожик халқининг севимли шоири бир чиройли ташбеҳ ишлатган эди. У тожиклар ва ўзбеклар дўстлиги ҳақида бир ривоят айтди:

— Момо Ҳово эгизак фарзанд кўриб, уларни Сирдарё ва Амударё бўйларида вояга етказибди. Она эгизакларига ўзбек ва тожик деб исм қўйган экан.

Улуғбек мадрасаси ва расадхонаси қурилишига биргаликда лой қориб, ғиштини биргаликда теришган икки халқ тўғрисидаги ана шу афсонага дафатан ишонгинг келиб қолади. Бизнинг шарофатли замонамизда ўзбеклар ва тожиклар рус халқи ва мамлакатимиздаги бошқа биродарлари билан қўлни-қўлга бериб, Катта Фарғона канали ва Фарҳод ГЭСларини, Қайроққум сув омборини ва эндиликда—ҳозирги кунларда Норак сингари гидроэлектростанцияларни бунёд этмоқдалар. Тошкентдаги Тожикистон бинокорлари қурган уйлар эса дўстлигимиз шаънига қўйилган ёдгорлик бўлиб, асрлар оша туради...

1966 йилнинг жазирама ёз кунларида Тошкентга литвалик лойиҳачи А. Кульветис келган эди. Кульветис кўпни кўрган лойиҳачилардан. Литва лойиҳачилари ва архитекторларнинг ижоди Совет Иттифоқи мутахассисларининг оғзига тушган. Литва қурувчилари ва лойиҳачиларининг тажрибасини чет эллик бинокорлар ҳам ўрганмоқдалар. Югославиянинг Скопле шаҳрида қаттиқ зилзила бўлганидан хабардорсиз. Шу шаҳар қурувчилари Скоплени қайтадан бунёд этишга киришар эканлар Литвага тажриба ўргангани келиб кетишди. Чунки, Литва мутахассислари типовой лойиҳаларни ишлатиб, шаҳар қурилишида ўрганса арзигулик ютуқларни қўлга киритишган. Литвада фақат битта уйсозлик комбинати бор, — деб ҳикоя қилади ўртоқ А. Кульветис, — лекин шунга қарамасдан, йирик панелдан қурилган уйларимиз кўркам, чиройлик. Биз бунга қандай қилиб эришмоқдамиз? Аввало шуни айтиш керакки, бу уйларнинг балконлари ҳар хил. Панелларни ҳам кўзни қувонтирадиган, турли-туман рангларга бўяганмиз. Хуллас, одам ишга ақл ишлатиб, ижодий ёндошса йирик панелли уй-жой қурилишида бир хилликдан қочса бўлар экан.

Литвалик дўстларимиз Тошкентда 10 минг квадрат метр уй-жой қурдилар. Бинокорлар бу уйларнинг лойиҳасида ҳам, уларни қуришда ҳам шаҳримизнинг иссиқ иқлимини, бот-бот ер қимирлаб туришини ҳисобга олдилар. Уй олдидаги ҳовлиларда сув отилиб турадиган ҳовузлар қурилди, болажонлар ҳам эсдан чиқарилгани йўқ. Улар ёз кунлари ҳовлида маза қилиб ўйнайдилар. Улар учун арғимчоқлар ва бўлак болаларбоб ускуналар муҳайё этилган. Литва маҳалласида яшаётган тошкентликлар Болтиқ бўйидан келган бинокорларни яхши сўз билан эслаб, «барака топсин», «қўллари дард кўрмасин» дейишмоқда.

Лойиҳа — проект асли лотинча сўз бўлиб, таржима қилганимизда олға интилиш деган маънони билдирар экан. Тошкент бошига оғир кун тушганида мамлакатимизнинг ҳар ер-ҳар еридан кўпгина лойиҳачилар ҳам келишди. Улар орасида грузин мутахассислари ҳам бор эди. Улар Қорақамишда қурилган уй-жой массивларининг лойиҳасини тузишда қатнашдилар. Грузин мутахассислари уй-жой қурилиш таннархини арзонлаштиришга арзигулик ҳисса қўшганлигини айтиб ўтиш керак. Энг муҳими шундаки, грузин лойиҳачиларининг қалб қўри ва билими пайванд бўлиб кетган квартираларда ёзнинг жазирамасида ҳам салқин бўлади, ҳаво айланиб туради. Бу лойиҳалар ҳали айтиб ўтганимиздек, мазмунига монанд яъни лойиҳалаштиришда илгари ташланган қадам бўлди.

Яқинда газеталарда Амударё суви тошиб, Чоржўйдаги уй-жойларга шикаст етказгани ҳақида хабарларни ўқиган эдик. Ҳамма вақт бўлганидек, бу сафар ҳам совет кишилари баҳамжиҳат Чоржўй меҳнаткашларига ёрдамга отландилар. Яхшилик сира-сира ерда қолмайди. Яхшиликка яхшилик қилиш халқимизнинг қадимий удумларидан. Тошкент жароҳатларига малҳам қўйишда Туркманистон бинокорлари ҳам қатнашишган эди. Энди азм пойтахтимиз қурувчилари Чоржўйда янги уй-жой бинолари тиклашга киришдилар. Тошкентликлар Чоржўйда ўн минг квадрат метр уй-жой қуриб беришади. Шу тариқа туркманларнинг Тошкентда, ўзбекларнинг Чоржўйда қураётган уй-жойлари ленинча дўстлигимизнинг моддий ифодаси бўлиб турибди...

Белорус тупроғида фашист газандалари билан олишиб ҳалок бўлган ўзбек шоири Султон Жўранинг қабри бор. Белоруслар ватанидаги бир қишлоқ Совет Иттифоқи Қаҳрамони Мамадали Топиболдиевнинг муборак номи билан «Топиболдиевка» деб аталади. Тошкентда эса белоруслар қурган уйлар савлат тўкиб турибди. Қурувчилар янги уй деворига «Белорус халқи тортиқ этган уйларда тошкентликларга бахт-саодат ёр бўлсин!» деб ёзиб қўйишибди. Белорус уйлари ёнверида қозоқ орнаменти солинган уйларни кўрамиз. Бу хонадонларга кирар экансиз қардош қозоқ эли сизни иссиқ бағрига олгандек бўлади. Шоирнинг унутилмас мисраларини дилингизда такрорлайсиз:

Қариндошим, туғишқоним,
Улкан қозоқсан ўзинг.
Тонготарда эгиз болқар
Ўзбек билан юлдузинг.

Шоаҳмад ота зилзила кунлари тошкентликларга мурожаат этиб, «Тошкентликлар, болаларим, бу кунлар ўтиб кетади. Ҳеч ким бош-панасиз қолмайди. Тошкент яна обод бўлади».— деб ёзган эди. Шундай бўлди ҳам.

А. АБДУҚОДИРОВ.

Суратда: РСФСР шаҳарлари ва Москва области қурувчилари Тошкент шаҳри марказидаги 4-ва 5-кварталларда тиклаётган уй-жой бинолари.

И. Глауберзон фотоси.

ПАРТИЯ КОМИССИЯЛАРИ ИШ ФАОЛИЯТИДАН

СИНОВ ШУ ЕРДАН БОШЛАНДИ

Андижон область Ленин район партия комитетида бўлиб, партия комиссиясининг фаолияти билан танишдик. Партия комиссиясининг раиси Одилжон Шодмонов комиссия ишидан қисқача гапириб берди:

— Кишиларнинг феъл-атворлари ҳар хил бўлади. Бир кишини ўрганиш, унинг қалбидагини билиш қийин. Бунинг учун кўп йиллик тажриба, қунт, чидам керак. Бир кишини қора қилиш, коллектив орасида ерга қаратиш осон. Аммо шу кишининг обрўйини кўтариш, одамларга танитиш қийин. Комиссия аъзолари буни яхши билишади. Чунки уларнинг кўпчилиги кўпни кўрган, партия сафида узоқ йиллар хизмат қилган кишилардир. Аҳмад Тошхўжаев, Нина Нехристова, Ғанижон Абдуллаев, Д. А. Гольдштейнлар доимо етти ўлчаб бир кесиш, қабилида иш тутадилар.

Мана бир мисол: Ленинск шаҳар газлаштириш идорасида Серафим Иванов хизмат қилади. У КПСС аъзоси. Кейинги пайтларда бу киши бўлар-бўлмасга юқори ташкилотларга идора бошлиқлари ҳақида уйдирма гаплар ёзиб, одамларни овора қилаверди. Шикоятлардан бири партия комиссиясига келиб тушди. Текширишда С. Иванов ноҳақ бўлиб чиқди. Гапнинг очиғини айтганда, унга бу қилмишлари учун қаттиқ партиявий жазо бериш мумкин эди. Бироқ партия комиссиясининг аъзолари бундан кўра коммунистни тарбиялаб, тўғри йўлга солиб қўйишни афзал кўришди. С. Иванов қилмишидан пушаймон бўлди. Ҳозир у ўз хизматини адо этяпти.

— Аввало, партия аъзоси ўйлаб бир ишга қўл уриши лозим, — дейди кекса коммунист Олимжон Раҳмонов. — Борди-ю, хатога йўл қўйгудек бўлса, унга яраша жазосини олади. Бу ерда шуни унутмаслик керакки, ҳеч қандай жазо коммунистга умрбод берилмайди. Қарангки, 10-механизациялашган кўчма колонна хизматчиси Қ. Валиаҳмедов ҳайфсан бир марта берилиб, шу бўйича қолаверди, деб ўйлар экан.

Олимжон ака Қ. Валиаҳмедов билан бўлган воқеани айтиб берди: бу киши 1964 йил 23 декабрда партиявий жазо олиб, 4 йилга яқин юраверибди. Ҳолбуки, Қ. Валиаҳмедовга берилган жазони аллақачон олиб ташлаш керак эди. Чунки коммунист ўз айбига иқрор бўлиб, буни оқлаш йўлида ўзини кўрсатиб ишлаган. Бу нарса партия ташкилоти коммунистнинг тақдири билан тузукроқ қизиқмаганини кўрсатади. Фақат партия комиссияси аъзолари Қ. Валиаҳмедов ҳақида 10-механизациялашган кўчма колонна партия ташкилотининг фикрини сўрашгандан кейингина ижобий характеристика беришган. Шундай қилиб коммунистга берилган жазо парткомиссиянинг ташаббуси билан олиб ташланди.

Партия комиссиясининг иш планида ҳар ойда икки марта йиғилиш ўтказиш, коммунистларнинг шахсий иши, ҳамда партияга кирувчилар делолари билан олдиндан танишиб чиқиш сингари вазифалар кўрсатилган. Шунингдек планда комиссия аъзоларининг қайси участкада иш олиб боришлари қайд қилинган.

Соат миллари иккига яқинлашмоқда. Парткомиссия аъзолари ўзаро кенгашиб олишди. Яна бир оздан сўнг таклиф этилган кишилар билан навбатдаги суҳбат бўлади.

Одамларни ўрганиш, уларга йўл-йўриқ кўрсатиш, тарбиявий ишда яхши натижалар беришига шубҳа йўқ.

Э. МАДИЕРОВ.

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ КАМОЛИ

Пойтахтнинг Октябрь район мактабларида ота-оналарнинг буюк доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Район партия комитети ва халқ маорифи бўлими ташаббуси билан бошланган бу йиғилишлар «Ленинча яшаймиз, ишлаймиз ва ўқиймиз» деган мавзуга бағишланган. Фарзандларимизнинг юқори баҳолар билан ўқишларига, одобли, юксак маданиятли кишилар бўлиб ўсишларига, партияга, халққа ҳамиша садоқат билан хизмат қилиш намуналарини кўрсатишларига эришиш — халқ маорифи ходимлари қатори ота-оналарнинг, кенг жамоатчиликнинг, маъмурий органларнинг муҳим вазифасидир.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-мактабда ўтган навбатдаги йиғилишда сўзга чиққан республика олий судининг раиси С. Пўлатхўжаев, район партия комитетининг биринчи секретари Т. Содиқов, 139-мактаб ота-оналар комитетининг раиси Р. Раҳмонов ўртоқлар шу ҳақда гапирдилар. Йиғилишда ўғил-қизларимизнинг коммунизмнинг муносиб қурувчилари бўлиб етишишларида, умумий ўрта таълимни муваффақиятли амалга оширишда энг асосий тарбиячи ота-оналарнинг фаолиятини, оиланинг ролини тағин ҳам жонлантиришга қаратилган мурожаатнома қабул қилинди.

У. ТОЖИБОЕВ.

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

16 майда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида республика Фанлар академиясининг академиги. Москва давлат университетининг профессори Ҳ. А. Раҳматулин туғилган куннинг 60 йиллигига ва илмий, педагогик ҳамда ижтимоий фаолиятининг 40 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси О. С. Содиқов йиғилишни очиб, Ҳ. А. Раҳматулиннинг фанни ривожлантиришга қўшган катта ҳиссасини, олимнинг тадқиқотлари халқ хўжалиги билан чамбарчас боғланганлигини таъкидлади.

Республика Фанлар академиясининг академиги М. Т. Урозбоев, Ҳ. А. Раҳматулиннинг ҳаёти ва илмий фаолияти тўғрисида доклад қилиб, олимнинг назарий ва амалий механика соҳасида ўзининг янги илмий йўналишини яратганлигини, юқори малакали илмий кадрларнинг катта отрядини тарбиялаб етиштирганлигини айтиб ўтди. Ҳ. А. Раҳматулиннинг шогирдлари эндиликда Ўзбекистонда, бошқа совет республикаларида, Польшада, Руминияда, Бирлашган Араб Республикасида илмий изланишларини муваффақиятли олиб бормоқдалар.

Ҳ. А. Раҳматулин номига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советидан табрикнома олинди.

Юбилярни москвалик кўзга кўринган олимлар, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. А. Ильюшин ва профессор М. А. Колтунов, қардош иттифоқчи республикалардан келган олимлар, Ўзбекистондаги жамоат ва илмий ташкилотларнинг, олий ўқув юртларининг вакиллари қизғин табриклаб, унга сиҳат-саломатлик, узоқ умр, бахт-саодат ва янги ижодий муваффақиятлар тиладилар.

Академик Ҳ. А. Раҳматулин сўзга чиққан кишиларга самимий ташаккур айтиб, бутун куч-ғайратини ватан фанини янада ривожлантириш ишига бағишлажагини изҳор этди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан район қарамоғидаги Беруний шаҳри республика (АССР) қарамоғидаги шаҳарлар қаторига киритилди.

ЭКИШ КУНДАЛИГИ

РЕСПУБЛИКА ОБЛАСТЛАРИДА МАККАЖЎХОРИ ВА ШОЛИ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1969 ЙИЛ 16 МАЙГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(гектар ҳисобида)

Областлар	Маккажўхори экиш плани	Экилган майдон	Планнинг бажарилиш проценти	Шоли экиш плани	Экилган майдон	Планнинг бажарилиш проценти
Тошкент	16731	12195	72,9	9700	1194	12,3
Сирдарё	13105	8059	61,5	5920	95	1,6
Фарғона	13573	8975	66,1	2509	423	16,9
Наманган	13564	8159	60,2	4342	429	9,9
Андижон	12872	8312	64,6	4729	985	20,8
Самарқанд	15719	10293	65,5	1899	439	23,1
Бухоро	7439	4285	57,6	1000	48	4,8
Қашқадарё	8090	7385	91,3	—	—	—
Сурхондарё	8078	6003	74,3	4552	222	4,9
Хоразм	9365	3151	33,6	6490	1298	20
ҚҚ АССР	15990	2238	14	16805	6478	38,5
Республика бўйича:	134526	79055	58,8	57946	11611	20

А. Н. КОСИГИННИНГ АФҒОНИСТОНГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИГА ДОИР

Афғонистон бош министри Нур Аҳмад Эътимодийнинг таклифига биноан, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин шу йил май ойининг охирида расмий дўстлик визити билан Афғонистонга боради. (ТАСС).

ЧКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СЕКРЕТАРИ ЙОЗЕФ ЛЕНАРТ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Чехословакия — Совет дўстлиги союзи делегациясига бошчилик қилган Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Йозеф Ленарт 16 майда Москвадан ўз юртига жўнаб кетди. Бу делегация Чехословакиянинг фашист босқинчилардан озод қилинганлигининг 24 йиллиги мамлакатимизда байрам қилинишида иштирок этган эди. (ТАСС).

КЎРКАМ НУКУС

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Қорақалпоғистон Автоном республикаси пойтахти йил сайин ободонлашиб бормоқда. Нукус шаҳрини янада ободонлаштириш ва бу ишга жамоатчиликни кўпроқ жалб қилиш мақсадида шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети шаҳардаги барча меҳнаткашларга қарата мурожаат қабул қилди. Мурожаатда ҳар бир кишини шаҳарни ободонлаштириш ишига муносиб ҳисса қўшишга чақирилади.

Бу йил шаҳарнинг маданият ва истироҳат боғларига, хиёбонларга, майдончаларга, кўчаларга 200 минг туп мевали ва манзарали кўчатлар, 5 минг туп атир гул экилди.

Шаҳарни ободонлаштириш ва унинг озодалигини сақлаш умум халқ ишига айланмоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

БАЛИҚ БОЙЛИГИМИЗГА ПУТУР ЕТМАСИН

Кейинги йилларда қатор сув омборлари барпо этилди. Бир неча кўллар пайдо бўлди. Бунинг натижасида серқуёш республикамизда балиқларнинг уруғ қўйиши ва кўпайиши учун қулай шароитлар вужудга келди. Республикамизда олтмишдан зиёд балиқ турлари мавжуд. Орол сўзани, Туркистон сўзани, зоғорабалиқ, Амударё хон балиғи, чўртон балиқ шулар жумласидандир. Бундан бошқа иқлимлаштирилган оқамур ва япаски балиқлари ҳам сув ҳавзаларига тарқатилмоқда.

Баҳорда балиқлар уруғ қўяди, кўпаяди. Бу апрель ойининг иккинчи ярмидан июнь ойигача давом этади. Бу йил қишнинг совуқ келиши натижасида кўпгина кўлларда, сув омборларида ва дарёларда ҳам музнинг қалинлиги 60-80 сантиметрга етди. Сувда ҳаво етишмаслиги сабабли кўлларда балиқларнинг ҳаёти хавф остида қолди. Бу йил сув кўпайиб дарёлар тошди. Сув тошган ўтлоқ ва майсазорларда балиқларнинг уруғ қўйишига яхши шароит вужудга келди. Уруғ қўйиш вақтида балиқларни осонгина тутиб олиш мумкин бўлиб қолади. Бундан фойдаланган балиқ ови ишқибозлари балиқ овлаш ва уларнинг наслини сақлаш ҳамда муҳофаза қилиш қонун-қоидаларига риоя қилмай бебошлик қилиб балиқ овлашга киришадилар. Бундай шахслар балиқларнинг тинч уруғ қўйишига ҳалал етказадилар, балиқларнинг қирилиб кетишига сабаб бўладилар.

Балиқ бойлигини сақлаш ва муҳофаза қилиш умумхалқ бурчидир. Бироқ, шунга қарамасдан балиқларни муҳофаза қилиш қонунларини қўпол равишда бузиб, балиқ бойлигимизга катта зарар етказаётганлар ҳам учраб туради Яқинда, ана шундай шахсларнинг бир гуруҳи жиноят устида қўлга тушди. Олмалиқ мис эритиш заводининг конструкторлик бюроси бошлиғи Н. Рогачев, Олмалиқ «Сталмонтаж» бошқармасининг монтажчилар бригадири Б. Дожко, кон бош энергетиги А. Ситниковларга 275 сўм жарима солинди ва овлаган 140 килограмм балиқлари олиниб, ошхоналарга берилди. 27 апрелда «СИВ — 07 — 31» номерли «ГАЗ—69» машинасида тўртинчи кўчма механизациялашган колонна бошлиғи С. Токов, Черниговов, Игнатьевлар ҳам қўлга тушди. Токов инспекторларни виждонсизларча ҳақорат қилди ва уларга қаршилик кўрсатди. Токовнинг қилмишлари учун унинг қўлидан шофёрлик гувоҳномаси ва иккита балиқ тўри олиб қўйилди.

Балиқларнинг уруғ қўйиши ва кўпайиши кўп жиҳатдан сув ҳавзаларидаги тинч ва шовқинсиз шароитга ҳам боғлиқ. Бундай вақтларда сувда сузиш воситаларидан фойдаланиш, сув ҳавзаларида шовқин солиш ва сувни лойқатиш ҳамма гражданлар ва ташкилотлар учун тақиқланади. Ички ишлар министрлиги, гидрометерология хизмати илмий текшириш институтлари, овни муҳофаза қилиш бошқармаси ва бошқа муассаса ходимлари ва хизматчилари бу ишда жонкуярлик кўрсатишлари даркор.

Республикамизда ҳар йили 16 апрелдан 16 июнгача балиқ бойлигини муҳофаза қилиш ойлиги ўтказилади. Бу икки ойда ҳаваскор балиқчилар билан савол-жавоб кечалари, корхона ва ташкилотларда суҳбатлар ўтказилади. Жамоатчи инспекторлар, табиатни муҳофаза қилиш ходимлари, кўнгилли овчилик ташкилотлари ходимлари, пионер ва комсомоллар, ўрмон хўжалиги ходимлари ҳамда табиатни севувчи ҳар бир киши бу ишда яқиндан ёрдам бериши керак. Шундай қилганимизда республикамиз балиқ бойлиги янада кўпаяди.

З. ҲОЛМАТОВ,
Ўзбекистон сув ҳавзаларида балиқни муҳофаза қилиш ва кўпайтириш республика бошқармасининг бошлиғи.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қошидаги Партия тарихи институтида тарихий ҳужжатлар авайлаб сақланмоқда. Улардан нусхалар кўчирилмоқда. Суратда: институт оператори Журахон Қаюмова тарихий ҳужжатлардан нусхалар кўчирмоқда. У ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент Давлат университетининг филология факультетида сиртдан ўқийди. Н. Глауберзон фотоси.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

ГЕКТАРЛАР ТЎЛА БЎЛСИН

Республикада чигит экиш тўла тугалланди. Катта майдонларда экилган чигит яхши ундириб олинди. Агар ғўза парвариши тўғри ташкил этилса пахтадан мўл ҳосил олиш мумкин. Эндиги асосий вазифа—гектарларнинг тўла бўлишига эришишдан, яганани ўз вақтида ўтказишдан, ғўза парваришининг биринчи циклини намунали амалга оширишдан ва шу тариқа ўсимликнинг тез ўсиши ва ривожланиши учун қулай шароит вужудга келтиришдан иборатдир.

Деҳқонлар кўп йиллар давомида тўплаган бой тажриба ва фан эришган муваффақиятлар ғўза парвариши юзасидан маслаҳатлар бериш имконини яратади. Бироқ, бу тавсиялардан ҳар бир хўжалик ва ҳар бир пайкалнинг конкрет шароитларини ҳисобга олган ҳолда фойдаланиш даркор.

ҲАР ҚАРИЧ ЕР ҚИММАТЛИ

Хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, бригада ва звено бошлиқлари ҳар бир участкада контроллик ўрнатишлари, ҳар бир квадрат метр жойда белгиланган миқдорда кўчат бўлишини таъминлашлари зарур.

Пахта майдонларида қатқалоқ пайдо бўлса уни дарҳол йўқотиш лозим. Чигит униб чиққан ва ғўза туплари кўзга ташланиб қолган участкаларда қатқалоқни йўқотиш учун ротацион мотигалар ёки культиваторлардан фойдаланиш, уларга пичоқлар, юлдузчали панжалар ва ротацион ишчи органлари ўрнатиш керак.

Чигит ҳали униб чиқмаган майдонларда уруғни қайта экиш масаласини маҳаллий шароитни ҳисобга олган ҳолда ҳал қилиш лозим. Энг муҳими қимматли вақтни қўлдан бой бермаслик керак.

Чигитни тупроқнинг табиий намига ундириб олиш мумкин бўлмаган майдонларга чигит суви бериш, чигит суви берилгандан кейин тупроқ етилиши билан ротацион ишчи органлардан фойдаланган ҳолда ерни культивация қилиш зарур.

Ҳар бир квадрат метр ердан тўлароқ фойдаланиш мақсадида карталарнинг четида ва бурчагида бўш қоладиган жойларни минимум даражагача келтириш, карталар ўртасидаги суғориш тармоқлари атрофидаги бўш жойларни имкони борича қисқартириш, ҳар бир қарич бўш ерни, карталарнинг чети ва бурчакларини, ўқариқларнинг ёқасини текислаб чигит экиш зарур.

Зарур бўлган ҳолларда кўчат сийрак бўлиб қолган жойларга қўшимча чигит экиш ва шу йўл билан ҳар бир пайкалда ғўза туплари сонининг белгиланган қалинликда бўлишига эришиш лозим. Ғўза тупларининг сийраклик даражасига қараб қўшимча чигит экишни мустақил операция сифатида ўтказиш ёки бу ишни ғўза тупларини ягана қилганда амалга ошириш мумкин. Қўшимча чигит экишни кечиктириш ярамайди, чунки бунга йўл қўйилса ғўза парвариши билан боғлиқ бўлган бошқа ишларни бажариш орқага сурилади.

ҒЎЗА ҚАТОР ОРАЛАРИНИ ИШЛАШ

Бу йилги шароитда ғўза қатор ораларини ишлашни имкони борича тезроқ бошлаш жуда муҳим аҳамиятга эга, чунки тез-тез ёмғир ёғиши натижасида тупроқ зичлашиб қолди ва бу ҳол ғўзанинг нормал ўсишига тўсқинлик қиляпти. Фан ва тажрибада шу нарса исботланганки, ёш ниҳолларни яхши парвариш қилиш йўли билан об-ҳаво шароити ноқулай келганлиги ва чигит кеч экилганлиги натижасида уларнинг ривожланишидаги қолоқликни тўла бартараф этиш мумкин.

Культивацияни кенг авж олдириш, бунинг учун ҳар бир қулай кундан тўла фойдаланиш ва айни вақтда бундан кейин ҳам ёғингарчилик бўлиши эҳтимолини назарга олиб, культивация суръатини кун сайин кучайтириш зарур.

Барча культиваторларга ишчи органларининг ҳаммасини тўла ўрнатиш лозим. Ишчи органларини культиватор секцияларига шаблон ёрдамида ўрнатиш керак. Чигит квадрат-уялаб экилган майдонларда аввал кўндалангига, сўнг эса узунасига культивация ўтказиш даркор.

Биринчи узунасига культивация ўтказганда қатор ораси ҳар қандай кенгликдаги схема билан чигит экилган майдонларда ҳимоя зонаси 10-12 сантиметрдан, культиваторнинг четидаги ишчи органлари (пичоқлар) билан тупроқни юмшатиш чуқурлиги 6-8 сантиметрдан ошмаслиги керак. Культиваторнинг қатор орасининг ўртасидан юрадиган қисмига юлдузчали панжалар қатор орасининг кенглиги 60 сантиметрли схема билан чигит экилган майдонларда тупроқни 12-14 сантиметр, кенг қаторлаб чигит экилган майдонларда эса 14-16 сантиметр чуқурликда юмшатиб кетадиган қилиб ўрнатилиши зарур. Қаторлардаги тупроқни юмшатиш учун ротацион ишчи органларидан фойдаланиш ва уларни культиваторларга қатордан 3-5 сантиметр наридаги тупроқни 3-5 сантиметр чуқурликда юмшатиб кетадиган қилиб ўрнатиш керак.

Ғўзани кўндалангига культивация қилганда ҳимоя зонасининг кенглигини кўпайтириб, 12-14 сантиметрга етказиш, ўсимликнинг яқинидаги тупроқни пичоқлар билан 6-8 сантиметр чуқурликда, қатор орасининг ўртасидаги тупроқни юлдузчали панжалар билан 10-12 сантиметр чуқурликда юмшатишга эришиш зарур.

ЯГАНАЛАШ, КЎЧАТНИНГ ҚАЛИНЛИГИ

Чигит тор қаторлаб экилган ва тўла ундириб олинган ҳамда бир метр жойда камида 30 туп ниҳол бўлган майдонларда сўнг узунасига ва кўндалангига культивация ўтказишни назарда тутган ҳолда ғўзани механизмлар билан букетлаш тавсия этилади. Ғўзани механизмлар билан букетлаганда культиваторнинг ишчи органлари шундай ўрнатилиши керакки, токи 60x45 сантиметрли схема билан чигит экилган жойларда букетларнинг узунлиги 12-13 сантиметрни, 60x50 сантиметрли схема билан чигит экилган ерларда 13-15 сантиметрни ва 60x60 сантиметрли схема билан чигит экилган ерларда эса 15 сантиметрни ташкил этсин. Механизациялашган букетлашни пичоқлар ёрдамида тупроқни 6-8 сантиметр чуқурликда юмшатган ҳолда ўтказиш даркор. Ери пастбаландликдан иборат бўлган майдонларда шароит кўндалангига культивация ўтказиш имкониятини бермайди. Шу сабабли ғўзани ҳам механизмлар билан, ҳам қўл билан ягана қилиш тавсия этилади. Бундай майдонларда ғўзани механизмлар билан ягана қилиш учун культиваторларга 130 миллиметр кенгликдаги жойни қамраб оладиган пичоқлар ўрнатилади.

Механизмлар билан букетлаш ёки яганалаш ўтказилгандан кейин орадан бир-икки кун ўтгач қирқилган ғўза туплари сўлиган ёки қуриб қолгандан сўнг букетларни ростлаш керак. Бунда 60x45 ва 60x50 сантиметрли схема билан чигит экилган майдонларда ҳар бир уяда (букетда) 3 тадан, 60x60 сантиметрли схема билан чигит экилган майдонларда эса ҳар бир уяда камида 3-4 тадан кўчат қолдириш лозим. Механизмлар билан ягана ўтказилгандан кейин букетлар ростланганда ҳар бир уяда 2-3 тадан кўчат қолдирилади.

Букетлаш ва яганалашни механизациялаш ана шу агротехника тадбирини ўтказиш муддатини бир мунча қисқартиради ва ишни анча тезлаштиради, бегона ўтларга қарши курашни енгиллаштиради ва ғўза парваришига қилинадиган меҳнат сарфи миқдорини камайтириш имконини беради.

Кўчатнинг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш жуда муҳим аҳамиятга эга. Кўчатнинг қалинлиги пахтанинг сортига қараб турлича бўлади: толасининг узунлиги ўртача сортли пахта етиштириладиган майдонларда ҳар гектар ерда 90-100 минг туп, 5904-И сортли ингичка толали пахта етиштириладиган майдонларда эса ҳар гектар ерда 120-130 минг туп кўчат бўлишига эришиш зарур. Вилт касаллиги кўп тарқалган майдонларда ҳар гектар ердаги кўчатнинг сони бошқа майдонлардагига нисбатан 10-15 процент кўп бўлиши керак. Бундай майдонларда, агар ишчи кучи етарли бўлса, ғўзани яганалашни қўлда бажариш лозим.

Агрономлар, механизаторлар ва бригадирлар ҳар бир участкада яганалашни ўтказиш усули ва муддатларини белгилашлари, бу ишнинг ғўза тупларида 2-3 тадан кўп барг ҳосил бўлмасдан олдин тугалланишини таъминлашлари даркор. Бунда шуни эсда тутиш керакки, яганалашни кечиктириш ҳар гектар ердан олинадиган пахта ҳосилининг 2-3 центнер камайишига сабаб бўлади. Яганалашнинг сифатига алоҳида эътибор бериш керак. Уялардаги яхши ривожланмаган ғўза тупларини юлиб ташлаш, шунингдек қаторнинг ўртасига эмас, балки, четроғига тушган чигитдан униб чиққан ғўза тупларини ҳам яганалаш вақтида юлиб олиш зарур. Бу, ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилишни енгиллаштиради.

ҒЎЗАНИ ОЗИҚЛАНТИРИШ

Ҳосилнинг мўл бўлиши ғўзанинг минерал ўғитлар билан ёшлигида озиқлантирилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Барча майдондаги ғўзани май ойининг учинчи ўн кунлигида озиқлантириб бўлишни назарда тутиб, бу ишни ҳозирнинг ўзидаёқ имкони борича кучайтириш талаб этилади. Ғўзани озиқлантирганда солинадиган ўғитнинг миқдорини қатъий равишда табақалаштириш, озиқлантиришнинг муддатлари ва усулларини тўғри белгилаш, бунинг учун агрохимия картограммаларининг кўрсаткичларини, ерни ҳайдаш олдидан, чигит экиш олдидан ва экиш билан бир вақтда ҳар бир конкрет участкага солинган ўғитнинг миқдори ва турини, шунингдек ғўзанинг ҳолатини ҳисобга олиш керак. Агар чигит экиш олдидан ва экиш билан бир вақтда ерга азотли ҳамда фосфорли ўғитлар солинмаган бўлса, ғўзани дастлабки озиқлантирганда гектарига 150-180 килограммдан аммиак селитраси ёки 110-150 килограммдан мочевина, шунингдек 300-360 килограммдан суперфосфат солиш тавсия этилади. Борди-ю, чигит экиш олдидан ва экиш билан бир вақтда ерга фақат фосфорли ўғитлар солинган бўлса, ғўзани дастлабки озиқлантириш вақтида ерга юқорида кўрсатилган миқдорда фақат азотли ўғитлар солиш билан чегараланиш мумкин. Агар чигит экилмасдан олдин ерга фақат азотли ўғитлар солинган бўлса, ғўзани биринчи марта озиқлантирганда гектарига 120-150 килограммдан аммиак селитраси ёки 90-110 килограммдан мочевина ва 300-360 килограммдан суперфосфат солиш мақсадга мувофиқдир. Борди-ю чигит экишгача ерга ҳам азотли ва ҳам фосфорли ўғитлар солинган бўлса, ғўзани дастлабки озиқлантирганда ҳар гектар ерга 100-150 килограммдан аммиак селитраси ёки 70-100 килограммдан мочевина ва 120-180 килограммдан суперфосфат солиш мумкин.

Суғориш учун эгат олиш билан бир вақтда ғўзани эрта муддатларда озиқлантирганда ўғитни қатор орасининг ёнига ғўза тупларидан 15-18 сантиметр нарига, 12-15 сантиметр чуқурликка солиш ерга ўғит солишнинг энг яхши усули ҳисобланади. Ғўза қатор ташлаб суғорилганда биринчи озиқлантиришда бериладиган ўғитни суғориладиган қаторларнинг ёнига солиб кетиш энг яхши натижа беради.

Агар ғўзани суғориш талаб этилмаса, биринчи озиқлантиришни экинни узунасига культивация қилиш билан бир вақтда амалга ошириш ва ўғитни қаторларнинг имкони борича яқинига солиб кетиш мақбул.

Хўжаликларда аммофос, сульфат аммоний ва мочевина мавжуд бўлса, ана шу хилдаги ўғитлардан ғўзани дастлабки озиқлантиришда фойдаланиш даркор. Аммиак селитраси ва суперфосфат яхши аралашмаслигини ҳисобга олиб, ўғитлагичларга қўшимча баклар ўрнатиб, аммиак селитраси ва суперфосфатни ерга бир-бирига аралаштирмасдан солаётган илғор хўжаликларнинг тажрибасидан фойдаланиш керак.

Ўғитларни яхшилаб майдалаш ва элаш, ўғитлагичларни эса ўғит солиш нормаси ва уни қандай чуқурликка тушириш зарурлигига қараб синчиклаб созлаш тавсия этилади.

Кўсак қурти пайдо бўлиш хавфи бор участкаларнинг ҳаммасида ғўзани биринчи озиқлантиришда фойдаланиладиган ўғитларга маълум миқдордаги заҳарли моддаларни аралаштириб ерга солиш ва бунда одамларга зарар етмаслиги учун эҳтиёт чораларини кўриш лозим.

Вилт касаллиги билан зарарланган участкаларга мочевина, сульфат аммоний ёки аммофос солиш ҳаммадан кўра яхши натижа беради. Ана шундай участкаларнинг гектарига азотли ва фосфорли ўғитлардан ташқари 80-100 килограммдан хлорли калий солиш тавсия этилади.

Ингичка толали пахта, шунингдек толасининг узунлиги ўртача бўлган пахта экилган ва тупроғи ниҳоятда кам қувват бўлиб қолган, қумлоқ, тошлоқ тупроқли ва тупроғи кучсиз бошқа участкаларнинг гектарига минерал ўғитларни бошқа участкаларга қараганда 25-30 процент кўп солиш зарурлигини эсдан чиқармаслик лозим. Минерал ўғитларни ташиш ва сақлаш вақтида уларнинг нобуд бўлишига йўл қўймасликка алоҳида эътибор бериш керак. Минерал ўғитларнинг ҳар бир килограммидан унумли фойдаланиш ва ундан кўп манфаат кўриш учун ҳаракат қилиш даркор.

Шуни эсда тутиш керакки, минерал ўғитлар ғўзани суғориш билан мувофиқлаштириб экинга берилса улардан энг кўп манфаат кўрилади. Агар ғўзани озиқлантириш, суғориш ва культивация қилиш ўртасида узилишга йўл қўйилса ёш ниҳолларнинг азотли ва фосфорли ўғитлардан баҳраманд бўлиши режими жиддий равишда бузилади.

ҒЎЗАНИ СУҒОРИШ

Тупроқнинг ҳайдалган қатламидаги табиий нам запаси чигитнинг униб чиқишини ва ғўзанинг нормал ривожланишини таъминламаса, бундай майдонларга имкони борича камроқ нормада сув қўйиш керак. Қатор орасининг кенглиги 60 сантиметрли схема билан чигит экилган майдонларга сувни фақат эгат ташлаб қўйиш, кенг қаторлаб чигит экилган майдонларга эса ҳар бир эгат бўйлаб қўйиш лозим. Яхши текисланган ва тупроғининг механик состави ўртача ҳамда оғир бўлган майдонларда эгатларнинг узунлиги 80-100 метрдан, кенг қаторлаб чигит экилган майдонларда эса 200-250 метрдан ошмаслиги даркор.

Енгил, қумлоқ ва соз-қумлоқ тупроқли ерларда, чигит бузилган бедапояга экилган майдонларда, шунингдек ер яхши текисланмаган ҳамда бир оз қия бўлган жойларда ғўзани биринчи суғориш вақтида эгатларнинг узунлиги 60-80 метрдан ошмаслиги даркор.

Ғўзани биринчи суғориш муддатлари ва сув қўйиш нормаси тупроқдаги намнинг кўп ёки озлигига ҳамда суғориладиган ҳар бир картадаги ғўзанинг ҳолатига қараб табақалаштириб белгиланиши зарур.

Ер ости сувлари чуқур жойлашган кулранг тупроқли майдонлардаги ғўзани биринчи суғоришда тупроқнинг 70-80 сантиметр қатламини, соз тупроқли майдонлардаги ғўзани биринчи марта суғорганда эса тупроқнинг 50-60 сантиметр қатлами намланиши даркор. Хоразм, Бухоро ва Сирдарё областларида айниқса ер ости сувлари яқин жойлашган майдонлардаги ғўзани биринчи марта суғорганда қўйилган сувнинг ер ости сувлари билан қўшилишига йўл қўймаслик керак. Эгатга қўйиладиган сувнинг миқдорини шундай белгилаш керакки, токи картанинг бутун бўйи баравардиа тупроқ бир текис намлансин ва эгатларнинг ювилиб кетиш ҳоллари содир бўлмасин.

Айниқса вилт касаллиги билан зарарланган майдонларда ғўзани суғорганда суғориш режимининг тўғри бўлиши жуда катта аҳамиятга эгадир. Бундай майдонларда тупроқнинг ҳаддан ташқари ортиқча намланиши ҳам, шунингдек экин етарли миқдорда сув ичмаслиги ҳам вилт касаллигининг кучайишига ва ғўзанинг кўпроқ зарарланишига олиб келади.

Суғоришни механизациялаш ва автоматлаштириш воситалари бўлган сифонлар ва найчалардан, суғориш трубаларидан, ёмғир ёғдириш машиналаридан кенг фойдаланиш, суғоришни эса группа усулида амалга ошириш зарур. Бундай қилинганда суғоришдан энг кўп фойда кўрилади, унга сарфланадиган меҳнат анча камаяди, 4-8 кишидан иборат сувчилар группаси эса бир йўла катта участкадаги ғўзани суғоради ва натижада уларнинг меҳнат унумдорлиги юқори бўлади, суғоришнинг сифати ошади, суғоришда механизмлардан кенг фойдаланиш имконияти вужудга келади.

Район суғориш тармоқлари ва қишлоқ хўжалик бошқармаларининг, колхоз ва совхозларнинг мутахассислари суғоришнинг сифати устидан қаттиқ контроллик ўрнатишлари, сувдан яхши фойдаланилишига эришишлари, ғўзага ортиқча сув қуйилиши ва уни қайта суғоришга йўл қўймасликлари зарур.

ҒЎЗАНИ ЗАРАРКУНАНДАЛАР ВА КАСАЛЛИКЛАРДАН ҲИМОЯ ҚИЛИШ

Бу йил кўсак қурти ўтган йиллардагига қараганда кучли ривожланади. Ўрта ёшдаги ва айниқса катта ёшдаги кўсак қуртининг тухуми заҳарли химиявий моддаларнинг таъсирига чидамли эканлигини эсдан чиқармаслик керак. Шунинг учун бу заракунандани ўса бошлаган давридаёқ йўқотиш зарур. Кўсак қурти тарқалган пахта майдонларини 2 процентли гексахлоран суспензияси ёки ДДТ пастаси ё бўлмаса ҳўлланган порошоги сепиб дорилаш керак.

Фақат заҳарли химиявий моддаларни пуркаш усулини қўлланиш билангина чегараланиш ярамайди. Гексахлоран дустини суперфосфатга аралаштириб ўғитлагич ёрдами билан ерга солиш ҳам мумкин. Бу усул ҳам зарарли ҳашаротларга қарши курашда яхши натижа беради. Туюб майдаланган шрот ва кунжара унидан ҳам зарур бўлганда катта ёшдаги кўсак қурти тухумига қарши курашда фойдаланиш мумкин. Бу заҳарланган озуқа зараркунандани алдаб қиришда жуда қўл келади.

Кўсак қурти, шира, карадрина ва бошқа зараркунандалар ҳамда зарпечак агар пахта майдонларида бегона ўтлар кўп бўлса тез ривожланади. Шу сабабли пахта майдонларидаги бегона ўтларни ҳамда зарпечакни йўқотишга жиддий эътибор бериш ва уларни таг-томири билан йўқ қилиб ташлаш керак.

* * *

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари юксак даражада уюшқоқлик намунасини кўрсатишлари, барча мавжуд моддий-техника воситалари ҳамда ишчи кучларидан тўла фойдаланишлари ва шу тариқа ғўза парвариши соҳасидаги ишларнинг бутун циклини ўз вақтида амалга оширишга эришишлари лозим. Бу ғўзачинг ривожланишини тезлаштириш, мўл ҳосил олиш Ватанга камида 4.100.000 тонна пахта бериш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажариш имконини беради.

А. ДАДАБОЕВ — биология фанлари доктори, Н. МАННОНОВ — СоюзНИХИ директори, Г. ЯРОВЕНКО — қишлоқ хўжалик фанлари доктори, В. СОКОЛОВ, П. БЕСЕДИН — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоблари, А. РАҲМОНОВ, М. МЕДНИС, В. КОНДРАТЮК — қишлоқ хўжалик фанлари кандидатлари, В. СЕРГИЕНКО — техника фанлари кандидати, А. ДУДКО, К. КУРОЧКИН, И. КОСТЕНКО, Ф. ЛИСЕНКО, М. ЛЯЦКИЙ — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агрономлар.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

ХАЛҚ ШОИРИ

Кўп миллатли совет адабиётининг ривожида халқ орасидан етишиб чиққан ижодкорларнинг ҳиссаси ҳам салмоқлидир.

Машҳур доғистонлик шоир Сулаймон Стальский, қозоқ оқини Жамбул Жабаев, ўзбек бахшилари Эргаш Жуманбулбул, Фозил шоир, Ислом шоир каби ўнлаб шоирлар ижодида ўз халқларининг истак-орзулари юксак маҳорат билан ифодалаб келинган.

Шу кунларда бутун мамлакатимиз халқлари Доғистон совет адабиётининг бошловчиларидан бири, лезгин тилидаги адабиётнинг энг йирик вакили, Ленин нишонли халқ шоири Сулаймон Ҳасанбеков (Стальский) туғилган куннинг юз йиллигини қизғин нишонламоқда.

Сулаймон 1869 йилнинг 18 майида тоғли Доғистон ўлкасининг ҳозирги Қосимкент районида камбағал деҳқон оиласида дунёга келди. Илм-маърифат нуридан бебаҳра қолган Сулаймон жуда ёшлигидан худди улуғ ёзувчи Максим Горький каби ҳаёт машаққатларини бошидан кечиради.

Бўлажак халқ шоири ўн уч ёшларидан бошлаб турли шаҳарларга иш излаб боради, 1900 йилда она юрти Доғистонга қайтиб келади. У адабиётга «Булбул» номли шеъри билан кириб келди. Шу даврдан бошлаб муҳим замонавий темаларда асарлар яратиб, уларда меҳнаткашларнинг эзувчиларга бўлган кескин қаҳр-ғазаб ва нафратини ифодалади.

Шоирнинг «Оқсоқол», «Муллалар», «Ҳакамлар» каби ўткир ҳажвий-сатирик руҳда ёзилган шеърларида қишлоқдаги текинхўр муштумзўрлар танқид қилинади.

Ярим асрлик ҳаётий тажрибага эга бўлган шоир Октябрь инқилобининг ғалабасини зўр қувонч билан кутиб олади. Унинг «Россия», «Сулаймон, большевикларни кут» каби шеърлари шоир ижодидаги энг яхши намуналардандир.

Йигирманчи йиллардаги даврнинг ижтимоий-сиёсий воқеалари шоирга илҳом бағишлади. Сулаймоннинг бу давр ижодида буржуа-миллатчиларини фош этиш, ёш Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, эрк ва ҳуқуқ учун кураша ётган хотин-қизларни улуғлаш асосий ўринни ташкил этади. Бу жиҳатдан унинг «Отага шикоят», «Чақир, Сулаймон», «Бизнинг ҳокимият» каби шеърлари характерлидир.

1934 йилда Сулаймон Стальскийнинг Бутуниттифоқ совет ёзувчиларининг I съездига қатнашиш учун Ватанимиз пойтахти Москвага бориши, съездда М. Горький билан танишуви унинг кейинги ижодий-ижтимоий фаолиятида катта аҳамиятга эга бўлди. Айниқса М. Горькийнинг «Мен саводсиз, бироқ XX аср Гомери бўлган бу доно мўйсафиднинг президиумда пичирлаб шеър тўқиб ўтирганини, сўнгра эса уни қойил қилиб ўқиб берганини кўрдим. Поэзиянинг бундай дурдоналарини яратишга қодир бўлган Сулаймондай истеъдодли кишиларни эҳтиёт қилинг...» каби илҳомбахш сўзлари кексайиб қолган халқ шоирининг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшди. Бутун ҳаётини меҳнаткаш халқ тақдири билан мустаҳкам боғлаган Сулаймон умрининг сўнгги (1937 йилда вафот этган) дамларигача халқ учун тинмай ижод қилди. 1934 йилда унга «Халқ шоири» деган юксак унвон берилди. Шоирнинг асарлари рус ва бошқа қардош халқлар тилларига таржима қилиниб, номи бутун мамлакатга машҳур бўлди. Халқ шоири Сулаймон бу йилларда янада кўтаринки руҳ билан ижод қилди. Социалистик тузумнинг мамлакат бўйлаб зафарли ғалабасини тараннум қилувчи «Бизнинг кучимиз», «Баҳорги экиш», «Колхозчи қиз Индижихон», «Москвада», «Йил фасллари», «Баҳорга», «Ҳосил» каби бир қанча поэтик асарлари совет поэзиясининг энг яхши намуналари қаторидан ўрин олди.

Доғистон халқ шоири Сулаймон Стальскийнинг номи ва ижоди ўзбек халқи учун ҳам қадрлидир. Унинг бир қанча асарлари ўзбек тилига таржима қилинган.

«Бизнинг ҳокимият», «Сен коммунист бўл», «Ишчи», «Москвала», «Қизил армия ҳақида қўшиқ» каби шеърлари дарслик—хрестоматияларга киритилиб, олий ўқув юртларида мунтазам ўқиб-ўрганиб келинмоқда.

Халқнинг севимли ошиғи Сулаймон Ҳасанбек ўғли Стальскийнинг юз йиллик юбилейи кунида унинг номини яна бир карра ҳурмат ва эҳтиром билан тилга оламиз.

Ҳ. МУҲАММАДХУЖАЕВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети ўзбек адабиёти кафедрасининг катта ўқитувчиси.

ҚИРҚИМ ҚИЗҒИН

Қашқадарё область, Чироқчи районидаги Охунбобоев номли совхоз чорвадорлари бу йил қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли тугалладилар ва қўзи олиш планини анча ошириб адо этдилар. Ҳар 100 бош совлиқдан этдилар. Ҳар 100 бош совлиқдан ўрта ҳисобда 130 тадан қўзи олинди.

Энди совхоз чорвадорлари олдида баҳорги жун қирқишни ҳам уюшқоқлик билан ўтказиш ва уни тезроқ тугаллаш вазифаси турибди. Бу иш ҳам бошлаб юборилди. Икки жойда жун қирқиш агрегати бўлиб, уларга қирқ қирқимчи бириктиб қўйилган. Улар 20000 бошдан зиёд қўйнинг жунини қирқишни қисқа муддатда тугаллаш учун интилишяпти.

Совхозда ҳозиргача 4000 бошга яқин қўйнинг жуни қирқилди. Ҳар бир қўйдан ўрта ҳисобда 1, 2 килограммдан жун олиняпти.

Р. КАРИМОВ.

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

УРГАНЧ. (ЎзТАГ). 15 майда бу ерда 1968 қишлоқ хўжалик йилидаги социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари учун СССР Министрлар Совети билан ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини Хоразм областига топширишга бағишлангач тантанали йиғилиш бўлди. СССР Қишлоқ хўжалик министрининг биринчи ўринбосари И. П. Воловченко юксак мукофотни область вакилларига топширди.

Спортимиз юлдузлари

БРУМЕЛЬ ИЗДОШИ

Республикамиз спорт мухлислари Герман Кутянинни «бизнинг Брумель» дейишади.

—Брумелга етишишга йўл бўлсин! Орамизда осмон билан ерча фарқ бор,—дейди унинг ўзи тортиниибгина.

Спортчи айтган «осмон билан ерча фарқ» 13 сантиметрни ташкил этади, холос. Баландликка сакраш бўйича В. Брумель ўрнатган жаҳон рекорди 228 сантиметрга тенг бўлса, ҳамшаҳримиз шу йил 215 сантиметрни мўлжалга олди. Маълумки, 210 сантиметрдан юқори кўрсатгичга эришган спортчи жаҳон миқёсидаги мусобақаларда беллашаверади.

Шунинг учун ҳамшаҳаримиз терма командага номзод қилиб киритилди.

... Рига шаҳрига энг кучли енгил атлетикачилар тўпланишди. Бу ерда тўрт манеж енгил атлетикачилари ўртасида мусобақалар бўлди. Бошқа спорт турларига қараганда баландликка сакровчилар бахси кескинроқ ўтди. Сакраш секторига олимпиадачи В. Скворцов, ленинградлик Ю. Тарман, минсклик А. Демидович, ригалик Л. Тивиков, тошкентлик Г. Кутянин ва бошқалар чиқишди. Рақиблар тортишуви 208 сантиметрни забт этишдан бошланди. 211 сантиметр баландликдан ҳамшаҳаримизгина сакраб ўтди. Бу натижа биринчи ўринни таъмин этди. Ленин Г. Кутянин курашни яна давом эттириб, 215 сантиметрли марраки кўзлади. Бунга эришиш учун у машғулотларда ҳам, мусобақаларда ҳам жуда кўп марта уриниб кўрган эди. Луганскда «Динамо» жамияти Марказий Советн биринчилигида ниятига етай деганда, арзимас кичик бир хато барча ҳаракатларини пучга чиқарганди.

Мана ўша «ўжар» 215 сантиметрли планка Ригада ўзбекистонлик спортчига «итоат» этди. Бу марраны қўлга киритгунча тинимсиз машқлар, изланишлар, машаққатлар, хурсандчилик ва муваффақиятсизликлар юз берди.

Ўзбекистон давлат физкультура институтида ўқиб юрган Герман «Динамо» жамияти секциясида тажрибали тренер Юрий Шоломицкий раҳбарлигида баландликка сакраш «сир»ларини ўргана бошлади.

Илк бор Кутянин Ўзбекистон чемпионатида бундан тўққиз йил аввал қатнашиб, 190 сантиметр кўрсатгич билан чемпион бўлганди. Мана, тўққиз йилдирки, у баландликка сакрашда республикамизда кучлиларнинг кучлиси бўлиб келмоқда.

Г. Кутянин устози Ю. Шоломицкий, тренер В. Баришев, москвалик мутахассис В. Чистяков, грузин тренери В. Дячковлардан маслаҳат олиб туради, Европа ва жаҳоннинг энг кучли спортчилари тажрибасини, айниқса В. Брумель методини мунаммал ўрганмоқда.

Ўзбекистоннинг энг кучли баландликка сакровчиси, мамлакат терма командасига номзод Г. Кутянин шу кунларда янги рекордни кўзлаб машқ қиляпти.

Ш. УМРЗОҚОВ.

Турли мамлакатларда

СОВЕТ ВРАЧЛАРИ СОМАЛИДА

КИЧИК ГОСПИТАЛНИНГ КАТТА ШУҲРАТИ

Сомали Республикасининг президенти Абдурашид Али Шермарк яқинда Шайх шаҳридаги шу мамлакат халқига Совет Иттифоқи томонидан совға сифатида қуриб берилган госпиталда бўлиб, таклиф ва мулоҳазалар дафтарига қуйидагиларни ёзиб қолдирди: «Госпиталь кичкина, бироқ, Совет мутахассисларининг жонкуярлиги туфайли у республикада энг катта шуҳрат қозонди».

Сомали ташкил топган биринчи кунларданоқ соғлиқни сақлаш соҳасида катта қийинчиликларга дуч келди. Мамлакатга мустамлакачилардан бир нечтагина ёмон жиҳозланган даволаш муассасалари қолди. Улар аҳоли талабига жавоб беролмасди. Сомалилик врачлар деярли йўқ эди. Аҳоли соғлиғини сақлаш бир неча чет элликларга ва дуохон табиблар қўлига қараб қолганди.

Совет давлати ёш республикага биринчи бўлиб ёрдам қўлини чўзди, Сомали халқи уни зўр қувонч билан қаршилади. Икки мамлакат ўртасида 1962 йилнинг майида тузилган битимга мувофиқ республиканинг шифохоналарида ўнта совет врачи ишлай бошлади.

1964 йилда СССР ҳар бири 50 ўринли иккита госпиталь қуриб берди. Улар энг янги асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

Совет мутахассислари Сомалида медицинага оид турли темаларда суҳбат ва лекциялар ўтказмоқдалар. Биргина 1968 йилнинг ўзида 135 минг киши медицина кўригидан ўтиб, даволанди, 12 мингдан ортиқ киши стационарларда шифо топди.

Совет врачларининг ташаббуси билан Магадишода жамоатчилик асосида «Саломатлик университети» ишлай бошлади. Университет ишига Совет Иттифоқида медицина ва фармацевтика билим юртларини битириб келган сомалиликлар жалб этилган.

Мамлакат руҳонийларининг энг кўзга кўринган вакили шайх Шек Муҳамад Сираде мухбиримиз билан бўлган суҳбатда, Сомалида соғлиқни сақлашни ривожлантиришга Совет Иттифоқи катта ҳисса қўшганлигини алоҳида таъкидлади. «Биз совет врачларининг фидокорона ишларидан жуда мамнунмиз, — деди у.— СССР қуриб берган шифохоналар Сомали — Совет дўстлигининг рамзи бўлиб қолди».

Маҳаллий матбуот саҳифаларида ҳам совет врачлари шаънига айтилган илиқ сўзлар оз эмас. Чунончи, «Корръера делла Сомалиа» газетасида парламент депутати Хожи Али Дерен жарроҳ Н. Страховга ҳаётини сақлаб қолганлиги учун чексиз миннатдорлик билдиради.

Бизнинг мамлакатимиз Сомалига ўз врачларини юборибгина қолмасдан, миллий кадрлар етиштиришга ҳам катта эътибор беряпти. Ҳозирги кунда СССРнинг медицина олий ўқув юртларида 120 дан зиёд сомалиликлар таълим олмоқдалар.

В. БУЛИМОВ,
АПН мухбири.

Праганинг қоқ ўртасида янги бино қад кўтармоқда. Ҳадемай Чехословакиянинг пойтахтини яна бир замонавий меъморчилик обидаси — бетон ва шишадан тикланган ЧССР Миллий мажлисининг биноси безайди. Суратда: янги бино қурилишида.

ЧТК — ТАСС фотоси.

В. АГАФОНОВ ПЕШҚАДАМЛИК ҚИЛМОҚДА

Самарқанд шаҳрида юз катакли шашка бўйича XI халқаро турнир давом этмоқда. 3-турда швейцариялик Я. Каземир билан В. Агафонов (СССР) ўйинлари томошабинларнинг диққатини ўзига тортди. Швейцариялик меҳмон хатога йўл қўйиб, В. Агафоновга ютқазганини тан олди. Европалик чемпион, голландиялик Тони Сейбрандс ўз ҳамшаҳри Ф. Ивенс устидан осонгина ғалаба қилди.

Шунингдек, жаҳон экс чемпиони И. Куперманнинг ҳамшаҳримиз С. Давидов билан бўлган учрашуви ва Могилянский (СССР),—Ян де Рейтер (Голландия), А. Кьюнен (Швейцария) — А. Дуклер (СССР) ўйинлари ҳам дуранг бўлди.

Шундай қилиб, уч имкониятдан 2,5 очко тўплаган москвалик Владимир Агафонов пешқадамлик қилмоқда. А. Андрейко, И. Куперман, В. Шеголёв ва Т. Сейбрандс икки очкога эга бўлдилар.

В. ЧЕРКАССКИЙ.

МАЛАЙЗИЯДАГИ ҒАЛАЁНЛАР

КУАЛА-ЛУМПУР 14 май. ТАСС мухбири А. Шаронов хабар беради: Аҳолининг Хитой ва Малайзия группалари ўртасида жиддий тўқнашувлар бўлганидан кейин Малайзия бош министри Абдул Раҳмон кеча Куала-Лумпурда фавкулодда ҳолат жорий қилди.

Абдул Раҳмон радио орқали сўзлаган нутқида зарурат бўлган тақдирда Малайзиянинг ҳамма қисмида фавқулодда ҳолат жорий қилажагини айтди. Бош министр рўй берган ғалаёнлар учун жавобгарликни оппозициячи партиялар зиммасига юклади ва хавфсизлик кучларини қўллаб-қувватлашга чақирди. «Бир мамлакат аҳолисининг миллий составини эътиборга олиб, жамоаларнинг тартибсизлигига йўл қўймаслигимиз керак» деб таъкидлади Абдул Раҳмон.

Бош министр радио орқали нутқ сўзлашидан ярим соат олдин полиция Куала-Лумпур районларининг кўпчилигида кундузи ва кечаси комендантлик соатини жорий қилди, шундан кейин комендантлик соати Куала-Лумпур жойлашган Селангор штатининг ҳамма қисмида, шунингдек Перак штатининг катта қисмида ва кечаси соат 1 дан бошлаб Пенанг штатининг ҳамма қисмида жорий қилинди. Малайзия радиосининг хабар беришича тартиб ва қонунни тиклаш учун «полициянинг мавжуд ҳамма отрядлари ва ҳарбий қисмлар сафарбар қилинган».

Кечаси Куала-Лумпурда ўқ овозлари эшитилди. Саҳар пайтида ҳарбий вертолётлар шаҳар устида учиб юрди ва бу вертолётларга ўрнатилган радио карнайлар одамларни ўз уйингизда қолингиз ва кўчага чиқмангиз деб огоҳлантирди. Куала-Лумпур радиосининг билдиришича, шаҳарда бўлган тўқнашувлар натижасида 30 киши ўлган ва 114 киши ярадор бўлган. Бу ярадорларнинг баъзилари қаттиқ жароҳатланган. 17 уй ва 40 автомашина ёндирилган. Воқеани ўз кўзи билан кўрган кишиларнинг айтишларича, Куала-Лумпурнинг «Хитой шаҳри» деб аталган ўрта қисмида баррикадалар қурилган. Кўчаларда ағдариб ташланган автобусларни, ёнган автомашиналарни кўрасиз.

Малайзия бош министрининг ўринбосари ва ички ишлар министри Абдул Раззоқ эрталаб соат 11 да радио орқали гапириб, хавфсизлик кучлари хозирги пайтда Куала-Лумпурдаги аҳволни тамомила назорат қилиб турибди, дейди. Шу билан бирга у эрта билан «бир қанча можаролар» бўлиб турди, деди. Абдул Раззоқ аҳолини «осойишталик сақлашга» чақирди.

Радио кечга томон Селангор штатидаги аҳвол кескинлигича қолаётганлигини билдирди.

Номзодлар тасдиқланди

ПАРИЖ, 16 май. (ТАСС). Франциянинг конституцион кенгаши Франция конституцияси тегишли талабларига мувофиқ бўлган етти кишини мамлакат президенти лавозимига расмий номзод сифатида тасдиқлади.

Конституцион кенгаш томонидан тасдиқланган номзодлар рўйхатида Жорж Помпиду, Ален Поэр, Жак Дюкло, Гастон Деффер, Луи Дюкатель, Мишель Рокар, Ален Кривин бор. Шу рўйхат «Журналь офисьель»да эълон қилинганидан кейин мамлакат президентлигига сайлов юзасидан кампания расмий равишда бошланиб, 30 май ярим кечагача давом этади.

Президентликка сайловнинг биринчи даври 1 июнда бўлади.

АФРИКА ВА ЯҚИН ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

ХАЛҚ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

ДАМАШҚ. (ТАСС). Сурия Араб Республикасининг Ички ишлар министрлиги мамлакатдаги маҳаллий бошқарув органлари тўғрисидаги қонун лойиҳасини республика Министрлар Советининг муҳокамасига тақдим этди. Бу лойиҳада халқ оммасига мамлакатни бошқаришда кенг имкониятлар бериш кўзда тутилади, социалистик мамлакатларнинг тажрибаси ва Суриянинг объектив хусусиятлари ҳисобга олинади. Жойлардаги халқ кенгашлари мамлакат экономикасини ривожлантириш тўғрисида, бошқарув аппаратини демократлаштириш ва халқ контролини амалга ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилажаклар.

ЗИМБАБВЕ ХАЛҚИ ҚЎЛИГА ҚУРОЛ ОЛМОҚДА

ЛУСАКА. (ТАСС). Африкалик Зимбабве халқи иттифоқи секретари Д. Силундик Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мустамлакаларни озод қилиш комитетининг Замбия пойтахтида ўтказилаётган сессиясида гапириб, Зимбабве халқининг кўпчилиги Родезиядаги оқ муҳожирлар режимига қарши қўлга қурол олиб курашиш зарурлигини англади, деди.

Сольсберидаги ирқчилар африкалик Зимбабве аҳолисини бостириш учун ишлатаётган қурол-яроғларни асосан ғарб давлатлари етказиб бермоқда. Англия ҳукумати африкаликлар билан олиб бораётган музокараларда ҳеч қачон самимийлик кўрсатмади. У Родезияда ирқчилар «Конституциясини» жорий қилишга кўмаклашмоқда. Бу «Конституциянинг» асосий мақсади эса, ҳуқуқсизликни қонунлаштириш ва африкаликларни мамлакатни бошқаришдан абадий четлаштиришдан иборат, деди Силундик.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚАЙНАР БУЛОҚЛАР

ИСЛАНДИЯДАГИ машҳур гейзер қайнар булоқларнинг суви билан мамлакатдаги уйларнинг тенг ярми иситилади. Гейзерлар суви ёрдамида уйлардан ташқари юздан ортиқ кўл ва ҳовузлар тўлдириб турилади. Бу кўлларда қишин-ёзин чўмилиш мумкин.

ҚАСРЛАР... ЯНГИ «ЛИБОСДА»

ИСПАНИЯДА Ўрта асрда қурилган 2 мингдан ортиқ қасрлар бор. Бу қасрларнинг кўпи ремонт қилиниб, уларга «замонавий либос» кийгизилди. Португалия чегарасидаги XIV асрда қурилган мавритан қасри ҳам шулар жумласидандир. Бу қасрда испан парламенти мажлислар ўтказган. Испания ҳукумати тарихий ёдгорликларни ремонт қилдириб, сайёҳларни бу жойларга кўплаб жалб этмоқда. Тарихий ёдгорликлар давлатнинг даромад манбаига айланиб қолди.

ҲИМОЛАЙНИНГ «БАҲОСИ ОШДИ»

НЕПАЛ ҳукумати Ҳимолай чўққиларига кўтариладиган экспедицияларга кўпроқ ҳақ тўлаш тўғрисида қарор чиқарди. Масалан, Эверест чўққисига чиққан экспедицияга камида 10 минг непал рупияси ёки 1.000 доллар тўланади. 7 минг метрдан баланд чўққиларга кўтариладиган экспедицияга эса қарийб 800 доллар тўланади. Ҳимолайнинг «баҳоси ошиб» боряпти.

ДЎЛГА ҚАРШИ... ТЎПЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДАГИ 2 миллион гектардан ортиқ экинзор дўлга қарши курашувчи идоралар назорати остида муҳофаза қилиниб турибди. Дўлга қарши курашувчи бўлимлар замонавий техника билан қуроллантирилган. Дўл ёғиши эҳтимоли бор районлардаги булутлар радиолокатор ёрдамида қидириб топилади. Сўнг у булутлар снаряддан ўққа тутилади ёки у ерга ракета юборилади. Натижада дўл ҳосил қиладиган моддалар парчалаб юборилади. Битта тўп ёки ракета 800 гектар майдондаги экинни дўлдан сақлаб қолиши мумкин. Дўлга қарши курашувчи хизмат бошқармалари яқин йиллар ичида 5-6 миллион гектар экинзорни дўлдан муҳофаза қилишни мўлжалламоқдалар.

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

БЎТҚА

Г. ШЧЕГЛОВ

— Бу ерда инженер бўлиб ишлайсизми?

— Ҳа. Лекин нима десам экан... Мен инженер сифатида унинг ставкасида маош оламан. Умуман, физкультурани унча-мунча тушунадиган методист-ходимман. Коллективнинг ишлаб чиқариш гимнастикаси билан шуғулланиб тураман.

— Ишлаб чиқариш ишлари билан шуғулланадиган яна ким бор сизларда?

— Ҳозир ўйлаб кўраман. Инженерлик ставкасини оладиган таъминотчи Яшкин... Яшкин ставкасида эса архив ходими Кашкин... Йўқ, шошманг. Менимча у маошни бош техник сифатида олса керак. Асбоб-ускуналар бўйича Машкин инженер... Ким, Машкин инженер? Жин урсин уни, маълумоти паст. У завхоз-ку. Энди эсимга тушди! Бизда бир инженер бўларди. Завхоз ўрнига расмийлаштирилувди. Кейин бўшаб кетди. Ойлигидан кўнгли тўлмаган бўлса керак.

— Директор ставкасида ким ишлайди?

— Кишкин эди. Уни яқинда бўшатишди. Штатларни тўлдиришда одобсизлик қилгани учун. Ҳозир у қоровул бўлиб ишлаяпти. Бош инженер ставкасида ойлик оляпти.

УЧАР

Ю. ЗОЛОТАРЕВ.

Бошқармадан завод директори Привальцевга қўнғироқ қилишди:

— Заводингизда учарлардан борми?

— Йўқ, — деди Привальцев қатъий ишонч билан. Бизда сира ҳам учарлар бўлган эмас.

Трубкадаги овоз бир оз ўчди-да, кейин маъюс товуш эшитилди.

— Ўртоқ Привальцев мақтаниш сизга сира ярашмас экан, — деди. Масала муҳим, актуал. Афтидан саволга тушунмаган кўринасиз. Тайёрланинг. Кейин дурустроқ маълум қилинг. Кутамиз.

— Буни қаранг-а! — деди Привальцев терга ботиб. Ҳақиқатан бир балоси борга ўхшайди... Бизга мутлақо ишончсиз қарашади. Завод катта, одам кўп. Лекин бирорта учар йўқ. Хўш...

У телефондан кадрлар бўлимининг бошлиғини чақирди.

— Менга қаранг, Колосихин, ҳалиги нима эди, ҳа, демак бизда учарлардан топиладими?

— Ким? Учарлар? Йўқ.

— Маҳмадоналик қилманг. Сизга ярашмас экан. Жиддийроқ ўйланг. Дурустроқ. Ўйлаб кўринг, учарлардан борми, йўқми? Биттаси бўлса ҳам майли.

— Битта ҳам йўқ.

— Менга қаранг, Колосихин, гапга тушунсангизчи, бизга учар керак. Эътибордан четга қолганлардан бўлса ҳам майли, борми?

— Ундайлардан бўлмаса, мен қаердан топаман?

— Сиз «йўқ, йўқ»ингизни йиғиштиринг, — деди аччиқланган Привальцев. Йўқ дейиш осон. Сиз буйруқни бажаринг!

— Қизиқ гапларни гапирасиз-да!

— Сиз ҳамиша мана шунақанги эътироз билдириб турасиз.

— Ахир сиз йўқни йўндиришни сўраяпсиз-ку!

— Сўрамаяпман, сизга буюряпман. Тушунарлими? Менга овозингизни бунақанги қилиб баландлаштиравермаг, бўлмаса...

— Жим бўлинг!

— Оғизга элак ёпа олмайсиз.

— Ҳали шунақами? Сизга ёқмадими? Бўлмаса бўшашингиз тўғрисида ариза ёзишингиз мумкин.

— Нима ҳам қилардим, ялиниб ўтирмайман. Аризам столингиз устида деб фараз қилаверинг!

Орадан бир соат ўтгач Привальцев бошқармага телефон қиларди:

— Учарлардан бор экан. Битта. Лекин йирикроғи. Кадрлар бўлими бошлиғининг ўзи жуфтакни ростлаб қолибди. Оббо қузғуней! Мен бўлсам унга ишониб юрардим.

Русчадан Т. УНАБОЕВ таржимаси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 17/V да **Чио-чио-сан**, 18/V да **Оққуш кўли**, (кундузи), **Аида** (кечқурун), 20/V да **Ўн иккинчи тун**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/V да **Шоҳ Эдип**, 18/V да **Аяжонларим**, 20/V да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИДА—17/V да **Жон қизлар**, 18/V да **Жон қизлар** (кундузи), **Махтумқули** (кечқурун), 19/V да **Ёшликда берган кўнгил**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Узоқ Ғарбда — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 8 ва 9.45 минутда).

Нейтрал сувлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

Хон эл Халилий кварталида — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (1 залда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Чапай шунқорлари — «ДРУЖБА» (2-залда кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 9.45 ва 11.30 минутларда).

Қасос (1-2 сериялар) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қўлга тушмас қасоскорларнинг янги саргузаштлари — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8 ярим ва 10 да бошланади)

Нейтрал сувлар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ўсмирлик даври — «ХИВА».

Қасос (1-2 сериялар) — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 8 яримда).

СССР Алоқа министрлиги ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА АЛОҚА ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари (докторлар, профессорлар, доцентлар, фан кандидатлари): сиёсий иқтисод, инженерлик графикаси радиоприёмник қурилмалари, дискрет информация ва телеграф эшиттиришлари, радиоэшиттириш ва телевидение, радио-узатиш қурилмалари;

дисциплиналар бўйича доцентлар ва катта ўқитувчилар (фан кандидатлари): сиёсий иқтисод, олий математика, физика, техник электродинамика ва антенналар радио-узатиш қурилмалари алоқа қурилмаларини электр билан таъминлаш, алоқа линиялари, дискрет информация ва телеграф эшиттиришлари, автоматик электр алоқаси, радиоприёмник қурилмалари, кўп каналли электр алоқаси;

катта ўқитувчилар: жисмоний тарбия ва спорт техник электродинамика, дискрет информация ва телеграф эшиттиришлари, электротехник материаллар, алоқа техникасида ўлчов линиясиз электр занжирлари назарияси;

ассистентлар ва ўқитувчилар: олий математика жисмоний тарбия ва спорт, сигнал эшиттириш ва линиясиз электр занжирлари назарияси, алоқа техникасида ўлчов.

Кафедра мудирлари ва доцентлари уй билан таъминланадилар.

Ариза бериш муддати — 22 майгача.

Ҳужжатлар: Тошкент-87, Энгельс кўчаси, 108-уйга юборилсин.

29 май кундуз соат 2 яримда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети тарих факультетининг илмий даражалар бериш илмий совети кенгашида (Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, бош корпус, Г-304 аудитория) тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Г. Б. Никольская: «XIX асрнинг охири XX аср бошларидаги Туркистондаги сиёсий сургунлар (Ўрта Осиё халқлари тарихига оид материаллар) деган темада.

О. Холхўжаев: «Ўзбекистон партия ташкилотининг республика саноатига ишчи кадрлар тайёрлаш ва уларни тарбиялаш соҳасидаги фаолияти (1951 — 1955 йиллар)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертациялар билан университет кутубхонаси (Куйбишев кўчаси 10-уй)да танишиш мумкин.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

18 май эрталаб соат 10 да Мотобол (мотоциклда футбол ўйини) **бўйича СССР биринчилиги учун «АВТОМОБИЛИСТ»** (Кокчетов)— **«АВТОМОБИЛИСТ»** (Тошкент) **командалари ўртасида**

МОТОБОЛ

Учрашув стадионнинг запас майдонида ўтказилади.

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

19 МАЙ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — **Тошкент кўрсатишлари программаси,** 18.35 — Пионер кунига бағишланган эшиттириш.

Рус тилида: 19.05 — **Телеянгиликлар,** 19.20 — Адабий театр, 20.20 — Совет Армияси жангчилари учун эшиттириш, 20.40 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.45 — **Телеянгиликлар,** 21.00 — **Механизатор, касбингни улуғла,** 21.20 — Театр: **Бальзак «Горио ота».**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

20 МАЙ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — **Москва кўрсатишлари,** 18.30 — **Тошкент кўрсатишлари программаси,** 18.35 — **Телеянгиликлар,** 18.50 — Мультфильм, 18.55 — Ленинча меҳнат вахтасида, 19.15 — Кино ҳақида суҳбат, 20.15 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.20 — Ўн минут музика, 20.30 — **Телеянгиликлар,** 20.45 — Адабий эшиттириш, 21.25 — **«Фан»** телепрограммаси, 22.00 — **«Инқилоб чавандозлари»** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.15 дан — **Тошкент ва Москва кўрсатишлари.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ.

Ўзбек тилида: 20.00 — **Телефильм,** 20.20 — Чолғу куйларидан концерт.

Рус тилида: 21.00 — Ҳужжатли фильм, 21.50 — **«У Ватанни ҳимоя қилади»** (бадиий фильм).

21 МАЙ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — **Тошкент кўрсатишлари программаси.**

Рус тилида: 18.35 — Мультфильм, 18.45 — **Телеянгиликлар.**

Ўзбек тилида: 18.55 — Ўқувчилар учун эшиттириш, 19.25 — Ленин кутубхонаси, 19.40 — **Телеянгиликлар,** 19.55 — Концерт, 20.40 — **Кўрсатишлар программаси,** 20.45 — **Москва кўрсатишлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 дан — **Тошкент кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 дан — **Тошкент кўрсатади.**

22 МАЙ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — **Тошкент кўрсатишлари программаси,** 18.35 — **Телеянгиликлар,** 18.50 — Телефильм, 19.20 — **Реклама.**

Ўзбек тилида: 19.25 — **«Пропагандист»** тележурнали, 20.00— **Футбол: СССР кубоги учун «Пахтакор» — «Торпедо»** (Москва) учрашуви, 20.45 — **Телеянгиликлар,** 21.00 — **«Эркин ҳаёт»** программаси, 21.50 — **«Улуғбек юлдузи»** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Душанба ва Москва кўрсатишлари.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 — Телефильм, 20.10 — **«Паҳлавон Янош»** (оперетта), 21.25 — **«Шоир ва подшо»** (бадиий фильм).

23 МАЙ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — **Тошкент кўрсатишлари программаси.**

Рус тилида: 18.35 — Телефильм, 18.45 — **Телеянгиликлар,** 19.00 — Қишлоқ меҳнаткашларининг ленинча меҳнат вахтаси, 19.20 — Реклама, 19.25 — **«Омад сўқмоқлари»** (бадиий фильм), 20.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.00 — Ота-оналар университети, 21.30 — **Телеянгиликлар,** 21.45 — **Ўткир зеҳнлилар мушоираси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан **Москва кўрсатишлари.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

24 МАЙ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Тошкент кўрсатишлари программаси.**

Ўзбек тилида: 10.00 — **Ўқувчилар учун эшиттириш,** 10.50 — **Киноленинномa,** 11.15 — Музикали календарь, 12.00 — **Москва кўрсатишлари,** 16.55 — **Тошкент кўрсатишлари программаси,** 17.00 — **Телеянгиликлар.**

Ўзбек тилида: 17.10 — **Бадиий ҳаваскорлар концерти,** 17.40 — Телефильм, 18.10 — **«Ёшлик» кўрсатади,** 19.00 — **Телеянгиликлар,** 19.15 — **Эстрада концерти,** 19.55 — **Кўрсатишлар программаси,** 20.00 — Москвадан Интервидение орқали ёшларнинг футбол бўйича Европа турнири олиб кўрсатилади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.00 — **Москва кўрсатишлари,** 20.00 — **Тошкент кўрсатади:** Ленин бўлган жойларда, 20.15 — Қозоқ тилида эшиттириш, 21.15 — Телефильм, 21.25—Реклама, 21.40 — **«Қўпорувчилар»** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

25 МАЙ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Тошкент кўрсатишлари программаси,** 10.00 — Ўқувчилар концерти, 10.30 — **«Кичик қочоқ»** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 12.20 — **«Орзу»** программаси 13.20 — Ҳужжатли фильм, 17.55 — **Кўрсатишлар программаси,** 18.00 — Кимёгарлар кунига бағишланган эшиттириш, 18.30 — **«Ахборот»** программаси, 19.00 — Ўн минут музика, 19.10 — **«Ёшлик»** кўрсатади, 20.00 — Концерт, 20.40 — «Ахборот» программаси, 21.10 — Совет Ўзбекистони композиторлари — **Доний Зокиров.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан — **Фрунзе кўрсатади.**

ИЗОҲ: Ўқув кўрсатишларини иккинчи программа орқали 20 май соат 18.00, 22 май соат 11.30, 23 май соат 18.00, 25 май соат 10.00 дан бошлаб кўришингиз мумкин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337304. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация—334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон —48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 114. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 01381.